

Kääpa sotsiaalkeskuse ja Väimela tervisekeskuse rekonstrueerimistööd jõudsid lõpule

Oktoobris avasime pidulikult kaks rekonstrueeritud objekti – Väimela tervisekeskuse ja Kääpa sotsiaalkeskuse. Kääpa sotsiaalkeskuse rekonstrueerimistööd algasid käesoleva aasta jaanuarist ja Väimela tervisekeskuse tööd aprillist.

Väimela tervisekeskus

Pool aastat kestnud Väimela tervisekeskuse rekonstrueerimistööde käigus remonditi ära riietus- ja duširuumid, ajakohastati venilatsioon- ja soojasüsteem, vahetati välja ujula välissein koos akendega ning radiaatorid. Pärast remonti on riietus- ning duširuumides uus kanalisatsioon ja põrandaküte, välja on vahetatud dušid, paigaldatud uued riidekapid, saunades on ehitatud uued kerised ning leiliruumid. Uuenduse on läbinud ka pere- ning privaatsaunad ning mõlemad basseinid. Lisaks on nüüd olemas ka mullivann. Kui varem oli vesi vaid poole basseini, siis nüüd on ujulas vesi basseini ääreni, kummalgi pool basseini on ülevoolu kanal ning ülevool läheb rennidesse. Värskema ilme on saanud nii ujula seinad kui ka põrandad, taastatud põrandaküte ja varasema plaatpõranda asemel on nüüd epoksiidvaip. Teise koruse aeroobikasaalist eemaldati tööde käigus kaks suurt peeglit ning ehitati nende asemel evakuaatsiooni väljapääs koos trepiga.

Väimela tervisekeskuse rekonstrueerimistööde kogumaksumuseks oli 614 000 eurot, millest 330 000 euroga toetas Võrumaa arenduskeskus ja ülejäänud Covidi toetusena riigilt. Ehitustöid Väimela tervisekeskuses teostas osahing Kamo Ehitus.

Väimela tervisekeskuse pidulikul avamisel osalesid Võru valla, linna, arenduskeskuse ja osahingu Kamo Ehitus esindajad.

Kääpa sotsiaalkeskus

Kääpa sotsiaalkeskuse rekonstrueerimistööde käigus renoveeriti endised lasteaia ja raamatukogu ruumid sotsiaalkeskuse ruumideks. Tööde käigus soojustati sotsiaalkeskuse hoone fassaad ja seinad, vahetati välja aknad ja uksed ning radiaatorid, paigaldati soojustagastusega sundventilatsioon, lift,

Rekonstrueeritud Väimela tervisekeskuse ujula. Foto: Henn Antson

energiasäästlikud valgustid ja päikesepaneelid. Lisaks renoveeriti maja taga olev juurdeehitis, mille kaudu saab majja nüüd siseneda mööda kaldteed. Sama teed saab kasutada ka kiirabi kandraamiga liikumiseks.

Töid teostas aktsiaselts Eviko käesoleva aasta jaanuarist oktoobrini. Järelvalvet teostas Kojak OÜ ja töö projekteeris osahing BST Projekt.

Kääpa sotsiaalkeskuse rekonstrueerimise maksumus kokku oli ligikaudu 559 000 eurot. Projekti kaasrahastati "Energiaühenduse ja taastuvenergia edendamine avaliku sektori hoonetes" meetmest summas 170 100 eurot ning kohalikele omavalitsustele eraldatud investeeringutoetusest veidi üle 210 000 euroga. Ülejäänud investeeringukulud kattis Võru vald. Kääpa sotsiaalkeskus oli üks nendest hooldekodudest, mille remonti riigi tugiteenuste keskus otsustas 2019. aastal toetada. Kümnele hooldekodule eraldati remondiraha kokku 2,26 miljon eurot.

Kääpa sotsiaalkeskuse avamisel said sõna Võru vallavanem Kalmer Puusepp, vallavolikogu esimees Georg Ruuda, Kääpa sotsiaalkeskuse juhataja Siiri Kartsepp ja aktsiaseltsi Eviko projektijuht Peeter Treier.

Väimela tervisekeskuse rekonstrueerimistööde käigus remonditi ka pesuruumi. Foto: Henn Antson

Võru vallavolikogu esimees Georg Ruuda ütles avamisel, et sellised objektid, nagu hooldekodu renoveerimine, samal ajal kui igapäevane tegevus käib, on kahtlemata suur väljakutse kõigile nii tellijale, ehitajale kui ka personalile. Aktsiaseltsi Eviko projektijuht Peeter Treieri sõnul oli suurimaks väljakutseks tööde juures akende ja uste ning küttesüsteemide ja radiaatorite vahetus samal ajal, kui hooldekodu kliendid olid majas. Kõik avamisel sõnasaajad aga täheldasid, et Kääpa sotsiaalkeskuse rekonstrueerimistööd valmisid kõigi osapoolte ühise töö ja pühendumise tulemusena.

Kääpa sotsiaalkeskuse juhataja Siiri Kartsepp ütles, et kui ta kümme aastat tagasi Kääpa sotsiaalkeskuses tööd alustas, tundus mõte sotsiaalkeskuse laiendamisest helesinise unistuseks. „Täna on saanud mõttest teostus,“ sõnas Kartsepp. Uuest aastast võtab Kääpa sotsiaalkeskus senise 26 kliendi asemel vastu 36 hooldekoduklienti. Seniks on aga tarvis veel sotsiaalkeskuse ruume sisustada ja personali värvata.

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Rekonstrueeritud Kääpa sotsiaalkeskus. Foto: Birgit Pettai

Võru vallavalitsuse oktoobrikuu istungitelt

Võru vallavalitsusel toimus oktoobrikuus kaks istungit.

5. oktoobril toimunud Võru vallavalitsuse istungil:

- Anti projekteerimistingimused Kose alevikus Kosekoopa tee 1 laohoone ehitusprojekti koostamiseks, Loosi külas Väiketautsa-Mihkli katastriüksusele elamu püstitamiseks, Loosu külas Tamme katastriüksusele elamu ehitusprojekti koostamiseks ja Andsumäe külas Lepatuka katastriüksusel asuva elamu laiendamiseks üle 33 protsendi selle esialgu kavandatud mahust ehitusprojekti koostamiseks.
- Puurkaevude rajamiseks anti ehitusload Lättemäe kinnistule Käätsa külas, Tiigi kinnistule Rauskapalu külas, Suure-Tootsi kinnistule Mõisamäe külas ja Allika kinnistule Loosu külas. Samuti anti ehitusload Holsta külas Väike-Holsta kinnistul asuva elamu laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks kohviku hooneks, Sika külas Jaama kinnistule üksikelamu püstitamiseks, Meeliku külas Vatsakese kinnistule abihoone püstitamiseks ja Hanikase külas Külakeskuse kinnistul asuva külakeskus-raamatukogu hoone ümberehitamiseks.
- Anti kasutusload Navi külas Metsasibula kinnistule püstitatud kõõgililja hoiustamise külmlao hoonele, Loosu külas Vilja kinnistule püstitatud abihoonele, Orava külas Solda tee 22 kinnistule rajatud LPG gaasipaigaldisele ning Ortuma külas Lauulu-Ala kinnistule ja Vana-Vastseliina külas Alevimäe kinnistule püstitatud elamutele.
- Riigihankele nr 240648 „Ehitusprojekti koostamine Sõmerpalu lasteaiale liginullenergiahoone ehitamiseks“ esitatud kõik pakumused tunnistati vastavaks ning tunnistati edukaks ning kvalifitseeriti eduka pakkujana osaühing Projektibüroo.
- Lihtsustatud korras hanke „Puiga lasteaia ja Piiri kõrtsi sadevete äravoolu ehitamine“

- parimaks pakkujaks tunnistati Olev Toots Tootsi talu, Sõmerpalu raamatukogu ruumi remonttööde teostamise parimaks pakkujaks osaühing Aigest Murati ning hädaolukorra seaduses nõutud õppuse läbiviimise ja dokumentide koostamise hanke parimaks pakkujaks osaühing Mindup Systems.
- Määrati Vastseliina alevikus asuva Tööstuse tänav 1a asuva kinnistu maa sihtotstarbeks elamumaa ning Viitka külas asuva Tsäpsi elamu katastriüksuse uueks aadressiks Kraavipargi.
- Seati tähtajatu sundvaldus osaühingu Elektrilevi kasuks Võrumõisa külas asuvale Mustjärve tee L2 maaüksusele ja Mäekülä külas asuvale Tilgo tee maaüksusele.
- Määrati Võru vallas Jantra külas asuva hoonestusõigusega koormatava maaüksuse ruumiaadressiks Kärсна, sihtotstarbeks elamumaa 100%, ehitise teenindusmaa suurus 5804 m² ning nõustuti antud katastriüksuse riigi omandisse jätmisega ja sellele hoonestusõiguse seadmisega.
- Kinnitati hajaasustuse programmi 2020. aasta aruanded ning pikendati 2021. aasta lepingute tähtaegu.
- Kinnitati kortermajade toetusmeetme 2021. aasta toetuse kasutamise aruanne ja eluaseme rekonstrueerimise 2019. aasta toetuse kasutamise aruanne.
- Arutati Meegomäe aiandite bussipeatuse teenindamist maakonnaliinide poolt, mitmetulundusühingu Ulata abikäsi taotlust, erandkorra alusel lapse sünnitoetuse maksmist, puudega isiku huvitegevuses osalemise toetamist ning Puiga, Kose ja Meegomäe noortetoe asukoha küsimust.
- Otsustati hüvitada põhjendatud taotluste alusel õpilase transpordiks kasutatava isikliku sõiduauto kulud.
- Kooskõlastati Orava kooli, Parksepa keskkooli ja Puiga lasteaia Siilike personali koosseisud.
- Määrati Võru maakonna noorsootöö nõukojasse Võru valla

- esindajatena Kääpa noortekeskuse noorsootöötaja, Vastseliina noortekeskuse juhataja või noorsootöötaja, Sõmerpalu noortekeskuse noorsootöötaja, Orava kultuurimaja kultuuri- ja noorsootöötaja, Puiga rahvamaja kultuuri- ja noorsootööjuht ja Parksepa rahvamaja kultuuri- ja noorsootööjuht.
- Muudeti vallavalitsuse pädevuse piire Võru valla 2021. aasta eelarvet.
- Eraldati vahendeid reservfondist Haridus-ja Teadusministeeriumi sihtfinantseerimise omafinantseerimise tagamiseks ja Sõmerpalu raamatukogu kolimisega seotud ruumide remondiks.
- Arutati Võru valla 2022. aasta eelarve põhiseisukohti ning 13. oktoobril toimunud volikogu istungi teemasid.

19. oktoobril toimunud Võru vallavalitsuse istungil:

- Riigihankele „Vedelgaasi ostu raamleping 2021–2025“ esitatud kõigi pakkujate pakumused tunnistati vastavaks, tunnistati edukaks ning kvalifitseeriti edukate pakkujatena aktsiaseltsi Propaan, osaühingu Airok ja osaühingu Vedelgaas pakumused.
- Muudeti Väimela alevikus Staadioni tänav 3 katastriüksuse ja selle lähiala detailplaneeringuala piire ja kinnitati uued lähteseisukohad.
- Anti projekteerimistingimused Lilli-Anne külas Juku katastriüksusele elamu ehitusprojekti koostamiseks, Kose alevikus Kose tee 25 katastriüksusele aiamaa laiendamiseks üle 33 protsendi selle esialgu kavandatud mahust ning elamuks ümber ehitamise ehitusprojekti koostamiseks ning Illi külas Rauanurme katastriüksusele abihoone ehitusprojekti koostamiseks.
- Anti ehitusload Võlsi tee 27 kinnistule päikeseelektrijaama rajamiseks ja Raiste külas Pargi kinnistule saunamaja püstitamiseks.

- Anti kasutusload Kose alevikus Kelluka tänav 4 kinnistule püstitatud elamule, Kõvera külas Paadi kinnistule rajatud päikeseelektrijaamale ja Väimela alevikus Matsussaare tee 2 kinnistul osaliselt rekonstrueeritud tervisekeskuse hoonele.
- Nõustuti Koloreino külas asuva Sossi-Oru, Võrumõisa külas Võrumõisa tee 19, Nooska külas asuva Oru kinnistu ja Sika külas asuva Järvemäe katastriüksuse jagamisega ning määrati jagamise tulemusel moodustatavatele uutele katastriüksustele nimed ja maa sihtotstarbed.
- Transpordiameti taotluse ja kinnistu omaniku nõusoleku alusel muudeti Võru vallavalitsuse 09.03.2021 korraldust nr 141 „Katastriüksuse jagamine ja maa sihtotstarbe määramine“.
- Muudeti Võru vallavalitsuse 03.11.2020 korraldust nr 804 „Kinnisasjaga liitmiseks sobiva maa erastamine“.
- Loosi külas asuvate Lättemäe katastriüksuste uueks nimeks määrati Kaldaveere.
- Määrati katastriüksustele lähiaadressid ja maa kasutamise sihtotstarbed ning nõustuti katastriüksuste andmisega munit-sipaalomandisse Võlsi külas, Verijärve külas, Vastseliina alevikus, Palometsa külas ja Sulbi külas.
- Otsustati sõlmida korteriühistuga Põllu tee 1a Väimela alevikus Kasvuhoone kinnistul asuva prügimaja tasuta kasutamise leping ja anda hoone kasutusse alates 01.11.2021 kuni 31.10.2031.
- Otsustati anda välja valdkonna tunnustus vabatahtlikele päästjatele ja abipolitseinikele Võru vallas turvalise elukeskkonna loomisel tehtud panuse eest.
- Kinnitati hajaasustuse programmi 2020. ja 2021. aasta aruanded.
- Kõrvaldati Võru valla 2021. aasta kaasava eelarve edasisest menetlusest ettepanek nr 2 „Kergliiklustee: Võru-Osula rist-Osula-Varese-Sõmerpalu-Järvere-Võru“, kuna ettepanek ei mahu eelarve

- piiridesse, mis on sätestatud Võru vallavolikogu määruse „Kaasava eelarve menetlemise kord“ § 2 punktis 4.
- Kooskõlastati vallale kuuluvate endise Lasva vallamaja ja Pikakannu koolimaja kasutamine õppuse „Sibul 2021“ läbiviimiseks.
- Arutati Võru valla 2022. aasta investeeringute kava.
- Võeti vastu korraldused sotsiaal-eluruumi üürilepingu sõlmimiseks.
- Otsustati hüvitada põhjendatud taotluste alusel õpilase transpordiks kasutatava isikliku sõiduauto kulud.
- Kinnitati täiendav toetus Võru valla koolidele õpilastele täiendavate tugimeetmete pakkumiseks õpilätkade tasandamiseks 2021.–2022. õppeaastal.
- Arutati Võru noortekeskusele tegevustoetuse maksmist 2022. aastal personali- ja majanduskulude katteks.
- Kooskõlastati Osula põhikooli ja Parksepa lasteaia personali koosseisud.
- Kinnitati Võru valla kultuurivaldkonna tunnustamise viieliikmeline komisjon.
- Otsustati toetada mittetulundusühingu Osula Külaselts „Osula madalseiklusrada Pühajõe piirkonna lastele“ projekti kaasfinantseeringut summas 400 eurot ja OPEROG kogemusnõustaja koolitust summas 600 eurot.
- Muudeti vallavalitsuse pädevuse piires Võru valla 2021. aasta eelarvet.
- Kinnitati lihtsustatud korras hanke „SA Puiga Spordihoone likvideerimis- ja lõppbilansi auditeerimine“ edukaks pakkujaks Audiitorbüroo osaühing ELSS.

Inga Leelanss
vallasekretär
782 1365, 5692 0660

VÕRU VALD

Võru vallavolikogu oktoobrikuu istungilt

13. oktoobril toimus Hämsaare puhketalus Võru vallavolikogu praeguse koosseisu viimane ja ühtlasi 50. istung.

Järgnevalt volikogu tehtud otsustest:

- Otsustati toetada mittetulundusühingu Terve Pere Selts ja mitmetulundusühingu Navi Külaselts lastehoiu teenuse pilootprojekti 2022. aastal.
- Võeti vastu koduteenuse osutamise tingimused ja kord.
- Muudeti Võru vallavolikogu 13.02.2019 määrust nr 61 „Võru vallavara valitsemise kord“.
- Võeti vastu Võru valla eelarvestrateegia aastateks 2021–2025.

- Suunati avalikustamisele Võru valla arengukava aastateks 2020–2030. Arengukava oli avalikustamisel Võru valla kodulehel 18.–31. oktoobrini 2021.
- Jäeti kehtestamata 28. oktoobril 2021 toimunud Lindora laadal kauplejatele kange (etanoolisaldusega üle 22 mahuprotsendi) alkohoolse joogi jaemüügi keeld.
- Otsustati maksta Georg Ruudale volikogu esimehe ametist vabastamisel ning Kalmer Puusepale vallavanema ametist vabastamisel hüvitust kolme kuu ametipalga ulatuses juhul, kui nimetatud isikud ei valita või nimetata volikogu poolt ametisse uueks tähtajaks.
- Lisaks tegi Võru valla abivallavanem Juris Juhansoo volikogu

liikmetele ülevaate Võru valla 2021. aasta investeeringuobjektide hetkeseisust ning aastatel 2018–2021 teostatud investeeringutest ning tutvustas munitsipaalkorterite üürihindasid.

Inga Leelanss
vallasekretär
782 1365, 5692 0660

VÕRU VALD

Võru vallavolikogu viimane istung Hämsaare puhketalus. Foto: Birgit Pettai

Valimisliit Ühise Valla Eest ja Eesti Reformierakond sõlmisid koalitsioonileppe

Valimisliit Ühise Valla Eest ja Eesti Reformierakond sõlmisid 3. novembril vallamajas koalitsioonileppe, mille kohaselt moodustatakse Võru valla juhtimiseks aastatel 2021-2025 koalitsioon.

Leppe allkirjastasid Georg Ruuda valimisliidust Ühise Valla Eest ja Aivar Rosenberg Eesti Reformierakonnast.

Koalitsioonileppes „Valimisliit Ühise Valla Eest ja Eesti Reformierakonna Võru valla Piirkondlik Organisatsiooni koalitsioonileping“ lähtutakse mõlema erakonnapoolsetest valimisplatvormidest, millel on väga suur ühisosa.

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Leppe allkirjastasid Georg Ruuda valimisliidust Ühise Valla Eest (paremal) ja Aivar Rosenberg Eesti Reformierakonnast (keskel). Vasakul Kairi Luik Eesti Reformierakonnast. Foto: Birgit Pettai

Vald pakub ettevõtluse arendamiseks tootmis- ja ärimaa krunte

Võru vallavalitsus kaardistab huvilisi, kes vajavad oma tegevuseks tootmis- või ärimaa krunte. Huviliste kaardistamise järel plaanime koostöös huvilistega töötada välja tingimused kruntidele hoonestusõiguste seadmiseks või kruntide võõrandamiseks.

Pakkuda on järgnevad krundid:

• Võru vallavolikogu 12.11.2014 otsusega nr 63 kehtestatud Väimela tööstusala – Piiripõllu (katastritunnus 91801:005:0062), Karikakra (katastritunnus 91801:005:0063) maaüksuste ja riigi reservmaa (piiriettepanek AT1209120016) detailplaneeringu alusel moodustatavad krundid.

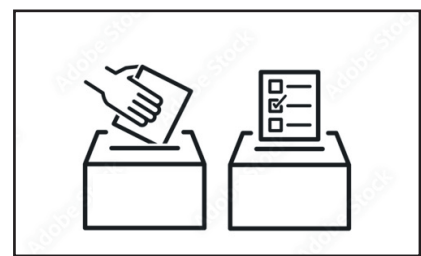
• Vastseliina vallavolikogu 17.12.2014 otsusega nr 50 kehtestatud Vastseliina tööstusala detailplaneeringu alusel moodustatavad krundid.

• Võru vallavolikogu 08.08.2012 otsusega nr 180 kehtestatud Tehnokeskuse maaüksuse detailplaneeringu alusel moodustatavad krundid.

Tutvu detailplaneeringu materjalidega Võru valla kodulehel <https://voruvald.kovtp.ee/toostusalad>.

Merle Tsirk
arendusspetsialist
524 5631
merle.tsirk@voruvald.ee

Esialgsed valimistulemused Võru vallas

17. oktoobril toimusid kohaliku omavalitsuse volikogu valimised. Eelhääletamine algas juba 11. oktoobril. Hääletada sai nii pabersedelil kui ka elektroonselt.

Võru vallas kandideeris 21 volikogu liikme kohale 98 inimest. Valimisnimekirjaga olid esindatud Eesti Reformierakond, Eesti Konservatiivne Rahvaerakond, Isamaa Erakond, Eesti Keskerakond ja Valimisliit Ühise Valla Eest. Üksikkandidaadina kandideeris volikokku Anti Kaljumäe.

Hääletamisest võttis Võru vallas osas 55,2% hääleõiguslikest kodanikest (8821). Võru maakonna keskmine hääletamisaktiivsus oli 58,5% ning Eesti keskmine 54,7%. Võru vallas antud 4868 häälest 2635 (54,1%) oli antud pabersedeliga ning 2233 (45,9%) elektroonselt.

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse § 68 lõike 1 alusel registreerib valla või linna valimiskomisjon valitud volikogu liikmed oma otsusega pärast valimispäeva, kui Vabariigi Valimiskomisjonile ja Riigikohtule kaebuste esitamise tähtaeg on möödunud või kui nimetatud kaebuste kohta on tehtud lõplikud otsused. Hetkel on Riigikohtus lahendamisel mitu kaebust, mis puudutavad elektroonset hääletamist ja seetõttu ei ole Võru valla valimiskomisjon saanud registreerida valitud volikogu liikmeid. Seetõttu avaldame esialgsed valimistulemused.

Esialgsedel andmetel pääsesid Võru vallavolikokku järgnevad kandidaadid:

Valimisliit Ühise Valla Eest (12 mandaati)
KALMER PUUSEPP
ANTI NÕLVIK
URMAS JUHKAM
MEELIS KOPPEL
PIRET HALJEND
GEORG RUUDA
MERLIS HIRS
AUNE REHEMA
RUDOLF KAUSSI
VAIDO ERMEL
IVARI PADAR
ILMAR PLOOM

Eesti Konservatiivne Rahvaerakond (4 mandaati)
ANDRES PUNT
MEELIS AIANURM
MIHKEL LIPING
SILJA SUIJA

Eesti Reformierakond (3 mandaati)
AIVAR ROSENBERG
KAIRI LUIK
ENE SÄINAST

Eesti Keskerakond (2 mandaati)
RAUL TOHV
JAAK JUHKAM

Esimese volikogu istungi kutsub kokku valla valimiskomisjon hiljemalt seitsmendal päeval pärast valimistulemuste väljakuulutamist päeva.

Inga Leelans
vallasekretär

Detailplaneeringu info

Võru vallavalitsuse 19.10.2021 korraldusega nr 712 otsustati täpsustada Väimela alevikus Staadioni tänav 3 katastriüksuse, selle lähiala detailplaneeringuala piire ja lähteseisukohti. Avalduse detailplaneeringu ala muutmiseks esitas detailplaneeringu koostamisest huvitatud isik osäühingust Siilike.

Detailplaneeringu ala muutmise järgselt asub see Võru vallas

Väimela alevikus Staadioni tänav 3 (tunnus 91701:001:0344), Kivipõllu (tunnus 91801:005:0272), Kivi-Nurme (tunnus 91801:005:0182), Staadioni tänav (tunnus 91801:001:0363) ja Staadioni (tunnus 91701:001:1857) katastriüksustel. Detailplaneeringuala pindala on ca 3,3 hektarit.

Detailplaneeringu eesmärk on kavandada planeeringualale kuni 16 elamukrunti.

Täiendav info Võru valla kodulehel: <https://voruvald.kovtp.ee/staadioni-tn-3-detailplaneering>

Triinu Jürisaar
planeeringuspetsialist

VÕRU VALLA KULTUURIKALENDER

NOVEMBER

12.11 kell 19.00

Parksepa noortekeskuse viguriga õhtusöök, improteater ja oksjon Parksepa keskkoolis

14.11 kell 11.00

trikotaažnööri korvi heegeldamise kursus Lasva rahvamajas

14.11 kell 14.00

Alle-Saija teatristuudio etendus „Naisevõtt“ Lasva rahvamajas

19.11 kell 14.00

Vastseliina üürielamu avamine ja lahtiste uste päev

19.11 kell 19.00

tantsuõhtu ansambliga Kruiis Vastseliina rahvamajas

26.11 kell 18.00

Võru valla sädeinimeste tunnustamine. Üritus on kutsetega!

27.11 kell 18.00

Vastseliina muusikakooli 30. juubeli kontsert Vastseliina rahvamajas

28.11 kell 15.00

esimese advendi üritus Kõo küla seltsimaja juures

28.11 kell 17.00

advenditulede süütamine Vastseliina alevikus

30.11 kell 19.00

Andres Määri püstijalakomöödia „Kogõmus mass!“ Navi seltsimajas

DETSEMBER

07.12 kell 19.00

Vana Baskini Teater „Professor sai värske õhu mürgituse“ Vastseliina rahvamajas

09.12 kell 18.00

Jõuluhõnguline pidusöök Vastseliina linnuses, lisainfo ja broneerimine:

09.12 kell 19.00

tel 5303 0648 või linnuseemand@vastseliina.ee

10.12 kell 14.00

kontsert ansambliga Naised Kõõgis Navi seltsimajas

eakate jõulupidu Vastseliina rahvamajas

NÄITUSED

- 26. novembrini on Võru vallaraamatukogus avatud kunstniku ja fotograafi Ülo Udumäe loodus-fotode näitus „Sügisest talve“.
- 30. novembrini on Orava raamatukogus avatud Ago Ruusi fotonäitus „Südamekujuline järv“.
- Vastseliina rahvamajas teise korruse fuajees on kuni aasta lõpuni avatud Ago Ruusi fotonäitus „Laadapildid“.

Palume jooksvalt jälgida Terviseameti nõuandeid ning infot ürituste toimumise või ärajätmise kohta!

Võru vallaraamatukogu sai raamatulaenutuskapi

11. oktoobril avasid Võru vallavanem Kalmer Puusepp, abivallavanem Piret Otsatalu, haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Siiri Konksi, kultuurispetsialist Maarika Rosenberg, Võru vallaraamatukogu direktor Marika Kraani ning vallaraamatukogu raamatukoguhoidja Karis Kuuseorg pidulikult Parksepa alevikus asuva Võru vallaraamatukogu ees raamatulaenutuskapi.

Võru vallavanem Kalmer Puusepp avaldas heameelt selle üle, et Võru vallal on nüüd olemas esimene laenutuskapp, kust saab ööpäevaringselt raamatuid kätte. "See on oluline samm edasi just raamatukogude laenutussüsteemi vallas," lisas Puusepp.

"Raamatute kontaktivaba laenutamine on uudne võimalus kõigile neile, kelle jaoks parim aeg raamatute laenutamiseks on öö, nädalavahetus või riigipüha. Samuti neile, kes viiruste leviku perioodil soovivad vältida kontakte ja rahvastatud ruume. Raamatute kättesaamiseks ei pea kandma maski, ega ronima trepist. Pakutud lahendus toetab kultuurile omast uuenduslikkust ja on kõigile raamatukogu lugejatele võrdselt tasuta kättesaadav," rääkis Võru vallaraamatu direktor Marika Kraani. Ta lisas: "Olen veendunud, et raamatulaenutuse uudne lahendus elavdab kohalikku elu, kultuuri ja toetab elukestva õppe protsesse."

Kapi avamisel vaadati üle, kuidas kapp toimib ning piiluti arvutis ka kogu laenutussüsteemi telgitagustesse. Raamatulaenutuskapp töötab samal põhimõttel nagu pakiautomaatki, mida saab kasutada ööpäevaringselt. Raamatuid saavad tellida ainult Võru vallaraamatukogu lugejaks registreerunud kasutajad. Raamatute tellimiseks

Raamatulaenutuskapi avamine. Vasakult: Võru vallavalitsuse kultuurispetsialist Maarika Rosenberg, haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Siiri Konksi, vallaraamatukogu raamatukoguhoidja Karis Kuuseorg, vallavanem Kalmer Puusepp, abivallavanem Piret Otsatalu ja Võru vallaraamatukogu direktor Marika Kraani. Foto: Birgit Pettai

tuleb saata soov e-posti aadressile vallaraamatukogu@voruvald.ee või helistada raamatukogu lahtiolekuaegadel telefonidel 785 0515 või 5860 9807. Vajalik on teatada oma telefoninumber, millele soovitakse saada SMS-i või oma e-posti aadress. Raamatukappi teavikuid tagastada ei saa, selleks on tagastuskast, mis asub raamatukogu sissekäigu kõrval. Tagastuskasti saab raamatuid tuua ööpäevaringselt ja viivisevabalt.

Raamatulaenutuskapi maksumuseks oli veidi üle 7000 euro, mille eraldas Kultuuriministeerium COVID-19 puhangust tingitud erakorralise abina kultuuriasutustele nende töö jätkusuutlikuse tõhustamiseks. Kapi paigaldas Võru vallaraamatukogu ette aktsiaselts Cleveron. Raamatulaenutuskapp asub Võru vallaraamatukokku viiva trepi kõrval.

Soovime kapile pikka iga ning loodame, et saame edaspidi ka teistesse piirkondadesse sarnaseid laenutuskappe hankida. Järgmise laenutuskapi plaanime avada Vastseliina raamatukogu juurde.

Raamatute tagastuskast asub raamatukogu sissekäigu kõrval. Foto: Birgit Pettai

Võru vallaraamatukogu on alates detsembrist avatud esmaspäevast reedeni kella 10.00-18.00.

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Johannes Mihkelsoni keskuse projekt viib noored unistuste töökohani

Noortegarantii tugisüsteem on just noorte jaoks loodud süsteem. Kõikidel kohalikel omavalitsustel üle Eesti on võimalus saada teada enda piirkonna mitteõppivatest ja mittetöötavatest noortest ning pakkuda neile vajadusel tuge haridusteele naasmiseks ja tööturule jõudmiseks. Kohalike omavalitsuste juhtumikorraldajad kontakteeruvad noortega riiklikest registritest saadud andmete põhjal. Noore jaoks on oluline teada, et ta saab e-kirja pealkirjaga "Noortegarantii tugisüsteemi võimalused", kus tal on võimalus vastata kirjas oleva lingi kaudu, kas ta soovib või vajab tuge. Noored saavad toetavaid teenuseid Johannes Mihkelsoni keskuse kaudu.

Projekti "Noored unistuste töökohani" tegevused on väga mitmekesised ning suunatud noorte paremaks toetamiseks. Varasematest kogemustest saab esile tuua väga head tagasisidet saanud töö- ja sotsiaalsete oskuste koolitus, mida viivad läbi oma ala vaieldamatud spetsialistid, kes aitavad noortel saavutada vajaliku enesekindluse ja arendada sotsiaalseid oskusi. Lisaks on mitmeid toetavaid ja elukvaliteeti tõstvad teenuseid: tugiisikuteenus, võla-nõustamine, karjäärinõustamine, psühholoogiline nõustamine, sõltuvusnõustamine, erialane koolitus ja tööpraktika. Toimuvad õppekäigud koolidesse ja ettevõtetesse. Koolitusel ja praktikal

osalemisel saab noor sõidutoetust ja stipendiumit. Kõik teenused on noortele tasuta.

Johannes Mihkelsoni keskus on usaldusväärne partner kohalikele omavalitsustele noortele vajalike teenuste tagamisel. Johannes Mihkelsoni keskusesse saavad pöörduda Võru, Põlva, Valga, Tõrva, Otepää, Rõuge ja Kanepi valdade noored vanuses 16-29. Info projekti kohta Johannes Mihkelsoni keskuse kodulehelt www.jmk.ee, Facebookis ja Instagrammis.

Tule ja muuda oma tulevikku!

Johannes Mihkelsoni Keskus

Esitati üheksa Võru valla kaasava eelarve ettepanekut

Võru vallavalitsus ootas kaasava eelarve ettepanekuid järgmise aasta investeeringu teostamiseks 23. septembrist kuni 14. oktoobrini. Meeldiv on tõdeda, et sel aastal esitati rohkem ettepanekuid kui möödunud aastal.

Kokku esitati üheksa ettepanekut:

- 1) Võrumõisa külas peatänav valgustus (Aivo Saarniit);
- 2) liiklusohutliku teelõigu valgustamine Raiste-Runda lõigu esimene etapp (Merlis Hirs);
- 3) välijõusaali rajamine Orava piirkonda (Liina Loosaar ja Mari Lehes);
- 4) Viitka küla südames asuva tiigi korrastamine (Merlin Metsla);
- 5) multifunktsionaalne palliväljak Lasva külla (Koit Roots ja Kaisa Kahre);
- 6) Vastseliina madalseiklusrada (Merlis Pajustik);
- 7) madalseiklusrada Puiga külla (Merike Lipp ja Kaija Vahtra);
- 8) bussiootepaviljonidesse infotahvliite paigaldamine (Viive Tomson);
- 9) kergliiklustee Võru-Osula rist-Osula-Varese-Sõmerpalu-Järvere-Võru (Luule Metsla). Esitatud ettepanek ületab Võru vallas kehtestatud kaasava eelarve

suurust, milleks on 20 000 eurot, mistõttu ei saa seda ettepanekut edasi menetleda, kuid Võru vald võtab nimetatud kergliiklustee rajamise vajalikkust arvesse ning tegeleb sellega võimaluste avanedes.

Täname kõiki ettepanekute esitajaid põnevate ettepanekute eest!

Esitatud ettepanekutega saab tutvuda Võru valla kodulehel <https://voruvald.kovtp.ee/kaasav-eelarve>.

Kaheksa ettepanekut esitatakse hääletusele, mis toimub 8.-14. novembrini 2021 elektrooniliselt valla kodulehel ja Võru vallamajas kohapeal. Hääletusel saab osaleda iga vähemalt 16-aastane isik, kelle elukohaks on rahvastikuregistri andmetel 8. novembri 2021 seisuga Võru vald. Iga hääletusel osalev isik saab hääletada ühe meelepärase idee poolt. Enim hääli saanud idee viib Võru vallavalitsus ellu 2022. aastal.

Rohkem infot Võru valla kaasava eelarve kohta, sh 2021. aasta kaasava eelarve protsessis esitatud ettepanekute kokkuvõtteid ning Võru valla kaasava eelarve menetlemise kord, on kättesaadavad Võru valla kodulehel.

Merle Tsirk
arendusspetsialist ja kaasava eelarve kontaktisik
782 1371, 524 5631
merle.tsirk@voruvald.ee

19. NOVEMBRIL TOIMUB VASTSELIINA ÜÜRIMAJA LAHTISTE USTE PÄEV

- üürimaja avamine kell 14.00
- ukse avatud kella 14.00-19.00

Lisainfo: Birgit Pettai tel 5309 9116

Elukeskkonna turvalisusest pääste vaates

Ohud, mis mõjutavad tervet kogukonda, on enamasti seotud vee, tule ja lagunevate vanade objektidega. On väga tähtis, et elanikud oma kodukohas ja selle ümbruses leiduvad ohud välja uuriks ja nendest ka teisi elanikke või vajadusel omavalitsust teavitaksid. Tähelepanu tuleb pöörata lahtistele kaevudele, järskude ja libedate kallastega veekogudele, katkistele purretele, lahtiste ustega tühjadele hoonetele või muudele lagunevatele objektidele. Augud tuleb kindlalt katta ja märgistada, purded ja veekogude juurdepääsud korrastada. Tühjana seisvate hoonete aknad ja ukSED peavad olema kindlalt suletud, et kõrvalised isikud sinna sisse ei pääseks. See aitab ennetada kannatanutega tule- ja varinguõnnetusi.

Vastseliina päästekomando pealik Mari Plaado. Foto: Erakogu

Päästjate jaoks on oluline, et tuletõrje veevõtukohtadele oleks juurdepääs tagatud aastaringselt. Abiks on see, kui elanikud korrastavad veevõtukohti või lasevad need korda teha. Uute veevõtukohtade rajamine hajaasustusega piirkondadesse kiirendab kustutusvee kättesaadavust, mis aitab ära hoida põlengute raskemaid tagajärgi. Veel on päästjatele tähtis, et igale hoonetele oleks päästesõidukiga võimalik piisavalt lähedale pääseda. Eriti juhul tähelepanu talumajade juurdepääsuteede korrashoiule ning kortermajadele, mille ümbrus autosid sageli tihedalt täis pargitakse. Kortermajade trepikodadesse ei tohi ladustada asju, mis takistavad õnnetusel päästemeeskonna kiiret jõudmist abivajajani või elanike välja pääsemist. Asjad muudavad evakuatsioonitee kitsamaks nii päästjatele kui evakueeruvatele elanikele. Toimivatel korteriühistutel on laiad võimalused elukeskkonna turvalisuse kasvatamiseks ja hoidmiseks korterelamutes või nende läheduses.

Meie ümber on palju üksik elavad eakaid, kes lihtsamini õnnetusse satuvad. Eakatel on tihti liikumiskeskused ja vigastusi saadakse üksik kodus kukkudes. Libedad põrandad, lahtised vaibad liikumisteedel või kodu kehv ehituslik seisukord võib inimesele saatuslikuks saada.

Ebatasased, vajunud või auklikud põrandad, kõrged lävepakud ja trepiastmed kasvavad kukkumise ohte. Koduümbruse tiigid, millel katkised purded ning järsud ja libedad kaldad, on ohuks muru niitmisel või kastmisvee ammutamisel. Inimene võib kergesti libastuda, kaotada tasakaalu ning vette kukkuda. Vette sattunud liikumiskeskustega eakas või laps ei saa enam üksik välja ning ilma abita upub või külmub. Hooli oma lähedastest ning märka ja aita oma eakat naabrit, sest sellest võib sõltuda tema elu ja tervis. Omavalitsuse sotsiaaltöötajad ja ka päästjad saavad aidata puudusi märgata ning anda nõu, kuidas neid kõrvaldada.

Turvalise elukeskkonna loomisel on kohaliku kogukonna initsiatiivil oluline roll, sest turvalisuse loomine algab igaühe valikutest ning panusest.

Mari Plaado
Lõuna päästkeskuse Vastseliina päästekomando pealik

Tõrva valla külaseltsid käisid Võrumaad uudistamas

14. oktoobril istus lõbus seltskond Tõrva valla aktiivseid külaseltside liikmeid ja eestvedajaid bussi, et sõita Võrumaale ja vaadata, kuidas sealsed külaseltsid tegutsevad. Esimene peatuspaik oli Roosu talu peremehe ja Sulbi maarahva seltsi esindajatega Roosu talu vabaajakeskuses Sulbi külas.

Päris mitmel korral jäi kõlama, et ette on tulnud keerulisi olukordi, aga kuna külaharvas on nii kokkuhoidev ja koostegutsemise indu täis, siis üks idee viib teiseni ja nii on saanud alguse mitmed vahvad tegemised. Tõrvakad teadsid, et Sulbis toimub juba mitmeid aastaid põnev käsitöölaad ja nii mõnegi tuttav oli seda laata külastanud, kas siis huvilisena või müüjana. Tõrvakad kiitsid selle mõnusat laadamelu ning väga head korralduslikku poolt. Mõneti üllatuslik oli sealse raamatukogu töö – raamatukoguhoidjat ei ole, aga raamatute laenutus toimib. Selline teineteise usaldamine on kindlasti ka üks oluline märk, miks Sulbi rahvas selliselt koos käib ja ühiste eesmärkide nimel tegutseb. Ei saa mainimata jätta, et Roosu talu vabaajakeskuses pakutud kringel, mis oli külaliste saadud veel mõnusalt soe, näitab, et sealne rahvas hoolib väga nii omadest kui ka võõrastest.

Veidi bussisõitu ja juba võttiski meid vastu Võru vallavalitsuse esindus. Kohtumisel anti ülevaade, kuidas Võru vald peale haldusreformi on toimetanud. Vallal on väga hea koostöö oma kogukondadega, võimaluste piires toetatakse külaseltside üritusi rahaliselt, koos on alguse saanud mitmed traditsioonid ega unustata ära, et ka ääremaal on inimesed.

Tõrva valla külaseltsid külas Kündja külaseltsil Kõo külas. Foto: Birgit Pettai

Järgmine peatuspaik oli Kõo küla rahvamajas Kündja külaseltsi eestvedajatega. Meid võtsid sõna otseses mõttes vastu elusuuruses inglid. Tore oli kuulda, kuidas külaselts oma tegevust alustas ja kuidas kirjutatakse projekte, et tegevust edasi arendada. Eriti köitis meid aga selle paiga juures, et on püütud võimalikult säilitada seda eheadat ja vana: vanad palkseinad, laudpõrandad, päevi näinud tarbeesemed, puuküttega pliit ja ahi – seda tänapäeval palju ei näe. Hea auraga paigas maitses lõunasupp imehästi ning hilisem jalutuskäik sügislehtedega ehitatud roosiaias ja lendavad pannkoogid oli juba omaette vaatamisväärsus.

Vastseliina rahvamajas võtsid meid vastu sealse piirkonna seltside esindajad, kes jagasid omi lugusid, kuidas elu huvitavamaks teha ning rahvast tegevuses hoida. Mine tea, kui talvel korralikku külma ja jääd on, peetakse äkki koos võrukatega Tõrvas sõbralik jäähokikohtuminegi maha. Meiegi kandis on samade huvidega inimesi. Vastseliina käsitööühinguga kohtumisel oli mitmetel meie rei-

siseltskonnast juba head tuttavad eesootamas – lapiklubil on varemgi mitmeid kordi külas käidud, häid õmblemise nippe jagatud ning ideid saadud. Käsitöönäitus, mis meie jaoks oli üles seatud, andis palju inspiratsiooni.

Lasva veetorni juurde olid meie seltskonnast sattunud vähesed. Nii pakkusid ühtviisi põnevust loodusega seotud seinamängud, veetorni ajalugu ja selle oskuslik kasutamine kohaliku piirkonna tutvustamisel ning nutikas trepp ja imeline vaade üle sügisest puudelavade.

Hea oli näha, et ei ole vahet, kas elada Võrumaal või Valgamaal – sarnaseid muresid jätkub nii siia- kui sinnapoole. Tore on aga, et inimestel on tahtmist oma kodupaika panustada, pakkuda kogukonnale tegevust, hoida igas külas elu, leida tegutsemiseks vahendeid ning ise käed külge lüüa.

Aitäh kõikidele, kes meid võõrustasid! Kohtumiseni Tõrva vallas!

Eve Toompalu
Riidaja käsitööringi juhendaja

Töötukassa, koolid ja tööandjad tahavad leevendada õmblejate põuda

Osäühing MoonTTM. Foto: Martin Lõkov

Lõuna-Eesti tööturul on juba aastaid olnud masinõmblejate puudus. Piirkonna kutseõppeasutustes pole aastaid seda eriala õpetatud. Viimati õpetati õmblejaid Valgamaa kutseõppekeskus viis aastat tagasi.

Oktoobri lõpus toimus kohtumine, kus õmblusvaldkonnas tegelevate ettevõtete, kutseõppeasutuste

ja töötukassa esindajad arutasid võimalikke lahendusi. Kohtumisel osalesid Võrumaa kutsehariduskeskus, Valgamaa kutseõppekeskus, Räpina aianduskool, osaühingud MoonTTM, RK Scover, Neljakk, Voglia Eesti ja Sime Beds, aktsiaseltsid Aclima Baltic, Ursuit Baltics, M.A.S.I Company ja Võru Empak ning Eesti Töötukassa Valga-, Võru ja Põlvamaa osakonnad.

Piirkonna tööandjad märkisid, et neil pole hetkel piisaval hulgal kvalifitseeritud töökäsi. Ühiselt leiti, et õmblusega seotud ametialad vajavad populariseerimist, sest vajadus tööturul pole ajas kahanenud.

Tööandjate hinnangul on tarvis õmblejate õpe Kagu-Eestis taastada. Õpe ei pea olema paikselts ühes kohas, vaid roteeruks erinevates kohtades – ühel aastal Valgas, teisel

aastal Võrus ja kolmandal Põlvas, nii et piirkonnad saaks kaetud. Tööandjad leidsid, et töökohapõhine õpe oleks kõige tulemuslikum. Hetkel koolitatakse õmblejaid Tallinnas, Tartus, Ida-Virumaal ja Saaremaal.

Kutseõppekeskused lubasid omavahel õmbleja õppe võimalust arutada ja konsulteerida haridus- ja teadusministeeriumiga.

Uuesti kogunetakse aruteluks järgmise aasta veebruaris.

Gea Meriste
Töötukassa Võrumaa osakonna tööandjate konsultant

Võru Vallavalitsus ootab MTÜ-delt ja eraisikutelt toetuste taotlusi 2022. aastaks kavandatud tegevusteks

Toetuste taotlemise korraga saab tutvuda Võru valla kodulehel: valdkonnad – kultuur ja sport – taotlused

- kultuuri-, spordi ja noorsootöö toetamine
- ühistegevuse ja seltsitegevuse toetamine

Toetuste taotluste esitamise tähtaeg on
1. detsember 2021

Lisainfo Maarika Rosenberg tel 516 5751

Hispaania õpetajad tutvusid Erasmus+ programmi raames Parksepa keskkooliga

20.–23. septembrini viibis neli Baski piirkonna Iruni linna IES Pio Baroja Bhi kooli õpetajat Parksepa keskkoolis töövarjudena, et tutvuda kooli juhtimise, õppe-tegevuse ja õpikeskkonnaga.

Saime nende partnerkooliks tänu schooleducationgateway.eu veebikeskkonnale, kust otsisime partnerkooli oma õpirändeprojektile “Innovatiivne Parksepa kool”. Tekkis vastastikune koostöösoov ja nii asusime ette valmistama ning kooskõlastama kummagi kooli projektidega seotud tegevusi. Iruni kooli eestvedajaks ja koordinaatoriks on õppejuht ja bioloogiaõpetaja Asier Berrocal.

Esisime oma projektitaotluse 2020. aasta veebruari alguses ja otsus rahastamiseks saabus juuli lõpus. Ülemaailmne pandeemia peatas mõneks ajaks tegevusplaani. 2021. aasta kevad julgustas taas plaane värskendama ja õpirandeid planeerima. Leppisime siis kokku, et 2021.–2022. õppeaasta sügisel kohtume ja õpime üksteiselt. Augustis täpsustasime õpirände aja ja töövarjudele võimaldatavad tegevused Parksepas. Lähtusime baskide eesmärkidest ja soovidest.

Iruni kooli projekti “Keske juhtimise ja korralduse täiustamine rahvusvahelistumise kaudu” eesmärgiks oli tutvuda Eesti haridussüsteemiga ja meie koolielu korraldusega: õppekavad, tunniplaani koostamine, ainetundide läbiviimine, õppemetoodikad ning õpilaste ja nende vanemate osalemine koolielus.

Ettevalmistus sujus plaanipäraselt ja 20. septembri hommikuks oli Parksepa koolipere külaliste saabumiseks valmis. Külaliste võõrustamise nimel töötas kümneliikmeline korraldusmeeskond. Üle mitme aasta olid koolis väliskülalised, seetõttu oli tegevustesse kaasatud enamik töötajaid ja õpilasi. Külaliste auks lehis kooliõuel Eesti lipu kõrval ka Hispaania lipp. Juhtkond tervitas õppejuhti ja kolme inglise keele õpetajat kooliuksel ning seejärel siirduti aulasse üksteisega tutvuma. Esmaspäeval viisid 9. klassi õpilased Brent ja Marie Martine Hispaania õpetajad koolimaja tutvustavale ringkäigule. Seejärel osaleti koolitöötajate infotunnis ning 8. klassi kodunduse tunnis, kus valmistati õpilastega koos karaskit ja kamapalle. Pärastlõunal tutvustas õpetaja Merit Süving Võru linna.

Teisipäeval rääkisid külalised 10.–12. klassi õpilastele Baskimaast, nende haridussüsteemist ja oma koolist, külastasid meie tunde, suhtlesid õpilastega ja vahetasid kogemusi juhtkonnaga. Siin said oma inglise keele oskust kasutada ka meie gümnaasiumiõpilased: 11. klassi õpilane Marta toetas

Koolimuuseumis vastas külaliste küsimustele ka 12.b klassi õpilane Karmen. Foto: Ene Veberson

tõlkimisega meie õpetajaid ja rääkis õpilaste rollist koolielu korraldamisel. Vahetundide ajal vabalt koolimajas ringi liikuvad külalised püüdsid pilku ja suhtlesid meie inimestega. Pärastlõunal tutvustasid inglise keele õpetajad Tartu kesklinna ja käisid külalistega Eesti Rahva Muuseumis.

Kolmapäeval olid külalised meie koolis õpetaja rollis, andes inglise keele ja bioloogia tunde. Peale tunde vahetati kogemusi ja muljeid õpetamisest, õppevahenditest ja muust. Malle Puolakainen tutvustas koolimuuseumis olevaid eksponaate ja kooli ajalugu. Õpilased andsid väikese kontserdi, kus kõlas laul ja lõõtsamuusika ning sai näha meie rahvatantsu ja võimlemisrühma esitust. Päeva lõpetas lõbus Eesti õhtu Maamehe Golfi talus. Koolimuuseumis vastas külaliste küsimustele ka 12.b klassi õpilane Karmen.

Neljapäev algas päikesetõusu imetlemise, matka ja hommikupiknikuga Meenikunno rabas. Järgnes väike ekskursioon haridusega seotud asutustesse. Põlva gümnaasiumis tutvuti gümnaasiumi õppekorraldusega, Võrumaa arenduskeskuses anti ülevaade Eesti ja Võrumaa hariduskorraldusest ning haridusega seotud teemadest. Võrumaa kutsehariduskeskuse direktor tutvustas oma kooli ja valgustas kutsehariduse olukorda. Tsentri kui kompetentsikeskuse tegevusega tutvumine lõpetas tegusa nädala kolleegidega Baskimaalt.

Hüvastijätuks ümara laua taha kogunedes kuulsime, et meie külalised olid rahul ja väga rõõmsad sooja suhtumise, huvitavate tegevuste ja uute kogemuste eest. Neile meeldis, et Parksepa koolipere on kokkuhoidev, õpilaste ja õpetajate vaheline suhtlemine on inimlik, kooliruumid hubased ja oleme loodushoidlikud. Omalt poolt võin öelda, et projekti ettevalmistamine ja elluviimine võimaldas meil teha head koostööd, üksteist toetada

ning üksteiselt õppida. See on hea algus rahvusvaheliseks koostööks. Aitäh kõigile, kes öla alla panid – igaüks panustas, et Hispaanias Irunis teatakse nüüd Võrumaad ja Parksepa kooli.

Millise eesmärgi seadsid Iruni kooli õpetajad oma külaskäigule?

Kool Baskimaal on 700 õpilasega gümnaasium. Delagatsiooni kuulus kolm inglise keele õpetajat (Xabier Urganda Churruca, Marta Crespo Conzales ja Asun Legasa Iridoy) ja õppealajuhataja Asier Berrocal Arrayago. Kuna nad kõik viibisid Eestis esmakordselt, siis soovisid nad tutvuda Eestiga ja meie koolisüsteemiga.

Millise programmi koostasime külalistele?

Püüdsime koostada mitmekesise ja tiheda tegevuskava. Soovisime anda ülevaate meie igapäevasest koolielust: suhelda õpilaste ja õpetajatega, külastada ja anda koolitunde, kooli ajaloo õppimise tundi ja korraldada õpilaste ter vituskontserdi. Peale igat päeva oli ka tegevused, mis võimaldasid tutvuda Eesti kultuuriga: Võru linnatuur õpetaja Merit Süvinguga, ERM-s Eesti ajatelg ja Tartu kesklinna jalutuskäik õpetajate Grete Lepa ja Diana Pilvega, lõbus Eesti õhtu Parksepa õpetajatega ja üllatuslike Hispaania tantsutüdrukutega, päikesetõus, matk ja hommikupiknik Meenikunno rabas, ekskursioon piirkonna hariduse- ja innovatsiooniga seotud asutustesse.

Mida öelda kokkuvõtteks?

Hispaania kolleegide võõrustamine meie koolis sujus väga hästi, sest programmi elluviimiseks andsid oma osa paljud õpetajad, juhtkond ja õpilasesindus. Õpilastest tõlgid ja giidid olid tasemel.

Ene Veberson
Parksepa keskkooli
haridustehnoloog

Tervisenädal Lasva lasteaias Pargihaldjas

Lasva lasteaias Pargihaldjas Ltoimus 1.–8. oktoobrini tervisenädal, mille korraldajad olid Lillehaldja rühma õpetajad Siret ja Eve. Meie lasteaial on sel õppeaastal suur rõhk õuesõppel ja aktiivsel liikumisel. Tervisenädala tegevused planeerisime nii, et tegevusi saaks õues läbi viia ning palju liikuda.

1. oktoobril võtsid Lillehaldja ja Linnuhaldja rühma lapsed ette matka meie muusikaõpetaja Annika juurde, kus tähistasime muusika-päeva. Matk kulges läbi sügisese metsa, ületasime ka Võhandu jõe rippisilla, mis pakkus lastele erilise elamuse. Muusikapäeva raames üllatas meie muusikaõpetaja Annika lapsi ilusa kontserdiga, kus kõlasid väga erinevad pillid ja laulud. Lapsed said ka ise laulda, pille mängida ja mängu „Leia pill“ mängida.

Järgnes nädalavahetus, mil kutsusime lapsevanemaid perega loodusesse matkama, et samas ka loodusest materjali korjata lasteaia näituse tarbeks. Oma toredast jalutuskäigust tegid pered pilte ja saatsid need rühma meilile. Uuel nädalal said lapsed ise rühmas piltide abil rääkida, kus nad käisid ja mida nägid. Kogutud looduslikust materjalist meisterdati kodudes haldjaid, kes leidsid oma uue kodu lasteaia õuealal ning valmis näitus „Imeline haldjamaa“. Näitust vaatama minnes tuli haldjad üles leida. Külastajad said fotod haldjate piltidega, mis aitasid haldjaid kergemini leida. Paljud haldjad olid loodusega nii ühtesulavad, et pidi olema väga tähelepanelik nende avastamisel.

Esmaspäev algas õues joogaga. Päikesetervitust koos soojendusharjutustega näitas lastele ette meie liikumisõpetaja Annika. Seejärel said kõik rühmad minna lasteaia õuealale orienteeruma, otsides kaardi abil pilte erinevatest joogaharjutustest.

Teisipäeval oli vanaaja mängude päev. Rühma õpetaja õpetas oma lastele mõne mängu, mida õpetajad enda lapsepõlves mängisid. Näiteks kummikeks, vanaema lõgakera, mädamuna jne. Lastele pakkus see palju rõõmu ja soovi veel mängida.

Joogaharjutused. Fotod: Lasva lasteaia Pargihaldjas erakogu

Nutikad emotsioonid.

Kolmapäeval mängisime looduse bingot. Igal lapsel oli käes bingo leht, kus olid pildid – käbi, kolm kivi, kuusk, lind jne. Need tuli loodusest üles leida. See meeldis lastele väga, otsida on alati tore ja leidmisrõõm pakkus palju elevust.

Neljapäeval olid peidus nutikad emotsioonid, mida lapsed said otsida neile tuttava orienteerumiskaardi abil. Emotsioonid olid peidus QR-koodides. Lapsed leidsid punktist olukorra kirjelduse ja siis said arutleda, kuidas nad ennast selles situatsioonis tunneksid. Seejärel said nad tahvelarvuti abil avada QR-koodis peidus oleva pildi ja näha, kas nemad arvasid sama, mis koodil kirjas. Lõpetuseks tegi meie eripedaagoog Jane lastega erinevaid artikulatsiooniparaadi harjutusi ehk siis harjutusi keelele, huultele ja põskedele. Lapsed tegid meelsasti kaasa.

Reedel läksid lapsed matkama, et teha GPS-kunsti. Rühm matkas ja rühmaõpetaja salvestas kogu teekonna. Lapsed said pärast mobiiliäpist kaardi pealt vaadata, missuguse teekonna nad läbisid. Teekonnad joonistusid kaardile väga mitmesugustena, eriti huvitav oli Lillehaldjate seeneussi kujutis.

Nädal oli täis liikumist, otsimist, mängimist ja avastamist ning läks igati korda. Suur tänu ka vanematele aktiivse kaasalöömise eest!

Eve Kaupmees
Lasva lasteaia Pargihaldjas
lasteaiaõpetaja

Elust Paidra külas

Paidra külas tegutseb külaselts juba aastast 2004. 20. augustil olime jälle koos Paidral, et mälestada matkaga Eesti viimast metsavenda August Sabbet, kes oleks saanud 112 aastat vanaks. Koguneti Paidra silla juurde maja ette ning võeti ritta, et kõndida vabas looduses mälestuskivi juurde. Seal süüdati küünlad ja pandi lilled, peeti piknikku ja jagati August Sabbelegi pits viina (hansat), kanamuna ning oksake pihlakamarju.

Lauldi metsavendade laulu ja teisigi laule. Oli palju jutuajamist, näiteks sellestki, et oleme uuesti vabad olnud 30 aastat. Väga tähtis ära märkida, sest noored kuulasid neid jutte ja esitasid küsimusi, millele vanemad vastuseid andsid. Söödi pohli ja korjati ka seeni – tühjade kätega ei tulnud keegi tagasi. Oli üks ilus päev.

Uuesti saadi kokku vanal mihklipäeval. Koroonapuhang hoiab inimesi rohkem kodus, sellepärast oli külaelanikke ka 10. oktoobril toimunud kokkusaamisel poole vähem. Siiski sai kirja kümme inimest. Kes väga kokku tahavad saada, on ikka kohal.

Traditsiooniks on olnud nunnude konkurss, mis oli väga-väga huvitav. Selle suve alguses oli kaks nädalat nii vihmane, et mu tütre

Kaie aiamaal mädanesid kartulid peenrassse ära ja tuli kartulid uuesti maha panna. Peale seda läksid ilmad aga väga palavaks – 30, 34 ja 35 kraadi päikese käes, aga ellu jäime!

Nunnude konkursile toodi päris põnevaid nunnusid, aga üks-meelne žürii tegi õige otsuse. Esikoha sai kõrvits, mis oli üks meeter ja 20 sentimeetrit pikk. Selle kõrvitsa kasvatajaks oli Rael-Adiina Orasson. Teise koha sai kabatsok, selle kasvatajaks Laine Riitsaar. Kolmanda koha sai amaranthus, mille kasvatas Kerttu Mölder. Neljas lohutusauhind läks kahele sarvilisele kartulile, kelle omanikuks oli Liia Kindsiveer. Kõik need külaelanikud said endale ise valida meelepärase autasu, mille oli välja pannud Paidra külaseltsi ühingu esimees Kaire Toom. Koos söödi mulgikapsast, mille keetis EHA HAUSMAN. Tema on külaelus aktiivne kaasalööja, sündinud Paidra külas ja tema nimi tuleb alati kirja panna suurte tähtedega.

Sel aastal on tulemas veel kolm tegemist: mardi- ja kadripäev ning aasta lõpetamine.

Kohtumiseni Paidral!

Laine Riitsaar
Paidra külaseltsi algataja

10. oktoober 2021 – vana mihklipäev Paidra külas. Foto: Elmet Orasson

Rongiga Sulbi mihklilaadale

Tänavune Sulbi mihklilaat võttis vastu ligikaudu 5000 kauplejat, ületades nii kõik eelnevad külastaja-rekordid. Laadale oli registreerunud 202 müüjat, rohkem kui pooled nendest kauplesid toidukaupadega. Suurel hulgal oli müügil erinevat käsitööd ja omatoodangut, tihe sagimine käis ka vanavaraplatsil.

Väga populaarseks kujunes laadale sõitma tulnud huvirong Taevaskoja Peetrike, mis tegi üheeurose piletihinnaga huvireise Sulbi ümbruses, kaasas ka reisisaatjad, kelle tutvustused ümbruskonna huviväärsustest ja ajaloost kõlarite kaudu ka reisilisteni jõudsid. Kõik sõidud müüdi välja ning rong tegi lausa kaks lisareisi.

Väga meeleolukaks kujunes ka käsitöölise ja toidukaubamüüjate annetustega läbiviidud oksjon, kus üheeurone pakkumise samm kerkis mõnel korral lausa 30 euron. Ka

Huvirong Taevaskoja Peetrike Sulbi mihklilaadal Roosu talu vabaajakeskuse ees. Foto: Marge Promvalds

laadaloterii müüdi läbi minutitega. Kõige suuremaks väljakutseks Sulbi laadal oli parkimise turvaline korraldamine, sest laadakülastajate autorivi algas igast ilmakaarest juba kilomeeter enne Sulbi küla. Täname siinkohal turvameeskonda, kes tagasid sujuva parkimise ja liikumise laadapiirkonnas.

Sulbi mihklilaata korraldab Sulbi maarahva selts koos kohaliku kogu-

konnaga. Laata toetab Võru vallavalitsus ja Roosu talu. Laadaoksjonist ja -loteriist saadud tulu läheb järgmise laada korraldamiseks ja Sulbi piirkonna arendamiseks. Täname südamest kõiki korraldajaid, kauplejaid ja külalisi. Järgmine Sulbi mihklilaat toimub 1. oktoobril 2022.

Sulbi maarahva selts

Osulasse valmis uus aktraktsioon – madalseiklusrada

Osula seiklusrada asub Osula koolimaja taga metsatukas ja on ronimiseks avatud kõigile, kel kaalu alla saja kilo. Seiklusraja mõte on küpsenud Osula külaseltsil seoses mänguväljakukompleksi uuendamisega.

Mänguväljaku alal saab harrastada korvpalli ja kettagolfi ning staadionil jalgpalli, kuid nendest tegevustest ei piisa kõigile lastele ja noortele õuetegevusteks. Tänapäeval on keeruline saada noori nutiseadmete tagant õue liikuma, seepärast leidsime, et madalseiklusrajal turnimine on üks kasulikest tegevustest, millega piirata meelelahutuslikku ekraaniaega ja veeta aega sõpradega turvaliselt. Lisaks on aktiivsel õueliikumisel positiivne roll laste vaimsele, füüsilisele ja sotsiaalsele tervisele. Madalseiklusrajal turnimine on õpilastele heaks viisiks lõpetada koolipäeva ja koolil viia läbi kehalise

Madalseiklusrada Osula põhikooli juures. Foto: Tiina Männe

kasvatuse tunde. Kindlasti on oodatud rajale täiskasvanud – saab harjutada tasakaalu ning nautida perega männimetsa ja värsket õhku.

Madalseiklusrada valmis kohaliku omaalgatuse programmi toetuse

abil, lisaks toetasid projekti Võru vallavalitsus ja Osula põhikool. Raja ehitas valmis osaühing Seiklusring.

Margita Kipasto
Osula külaselts

Balozis oli tantsu täis päev

2. oktoobril toimus Lätimaal Riia eeslinnas Balozis seeniorlaulu- ja tantsufestival, kuhu oli kutsutud osalema Kanepi seeniortantsurühm Päripidi. Sõprussidemed sellel rühmal tekkisid lätlastega 2012. aastal, mil tähistati Leedus Klaipeda linna 670. aasta juubelit. 2015. aastal kutsuti Päripidi rühma juhendaja Maria Drenkhan seeniortantsuseminarile Salaspilssi. Sealt sai alguse traditsioon igaaastasteks kohtumisteks. Tema juhendatav rühm on korduvalt tantsinud Auses, Jurmalas, Klaipedas ja Jelgavas. Päripidi rühmas on varasemalt tantsinud Merike

ja Ain Vaheer, kes tänasel päeval juhendavad seltskonnatantsurühma Vilistlased. Tänu headele säilinud suhetele Mariaga, avanes nüüd ka nende rühmal võimalus tantsida Balozis. Esineti erinevate maakondade rahvariites, näidates meie rahvarõivaste kordumatut ilu. Eestlased said suurepärase vastuvõtu osaliseks. Lahku mindi positiivsete emotsioonidega, jäädes ootama uusi kohtumisi. Eestlased on südamest tänulikud tantsurühmale Äbelzies ja nende juhendajale Regina Grebezniecele.

Rahvatantsijad on usaldusväärsed, ennastohverdavad, mõnusalt

eneseiroonilised ja üldse kõige paremad ja lõbusamad inimesed! Merike ja Ain teevad meiega tänuväärset tööd.

Ootame Vilistlaste rühma uusi tantsupaare. Vilistlaste rühm tegutseb Sõmerpalu teenuskeskuses. Huvilistel palume ühendust võtta juhendaja Merike Vaheriga.

Ly Kõiv ja Ave Arop
seltskonnatantsurühma
Vilistlased tantsijad ja
juhendaja Merike Vaheer

Vilistlased ja Päripidi koos võõrustajatega ümber Balozis kultuurimaja ees oleva vett purskava konna, mis on ühtlasi linna vapiloomaks. Foto: Erakogu

Vastseliina muusikakool tähistab 30. aastapäeva

Meenutus Vastseliina muusikakooli 25. sünnipäevakontserdist. Foto: Vastseliina muusikakooli erakogu

Vastseliina muusikakool tähistab peatselt oma 30. aastapäeva juubelpidustustega Vastseliina rahvamajas. Ei ole väga tavaline, et sellises väikeses maakohas on nii pikkade traditsioonidega ja jätkusuutlik muusikakool, kus ka täna õpib 97 last, aga just selline on Vastseliina muusikakool.

Muusikaklassist muusikakooliks

Kõik sa alguse 1988. aastal, mil õpetaja Heiki Ojala käis välja idee muusikaklassi avamiseks. Muusikakooli asutamisele olid mõelnud teineteise teadmata nii Misso kui ka Vastseliina keskkoolide direktorid. Siiski otsustas Võru kultuuriosakonna juhataja Ilmar Kudu Vastseliina kasuks ja seda põhjusel, et Vastseliinal olid muusikakooli jaoks ette näidata remonditud ruumid ja keskkooli juures avatud muusikaklass. Samuti mängis olulist rolli Vastseliina geograafiline asukoht. Ilmar Kudu lubas esialgu vormistada kooli Võru muusikakooli filiaaliks.

Arvo Sikk ja tema panus muusikakooli loomisel ja arendamisel

Arvo Sikk luges filiaali avamisest ajalehest ja helistas Võru muusikakooli direktorile Heino Vildole, et avatavas filiaalis ja ühtlasi oma kodukohas tööd saada. Seoses Heino Vildo suure töökoormusega delegeris ta Vastseliina muusikakooliga seonduva organiseerimise Arvo Sikale. 1989. aasta sügisel alustati Vastseliina keskkooli endises koolihoones pillimängu õpetamist. Noortele pillimänguhuvilistele õpetati klaverit, solfedžot, akordionit ja vaskpille ning puhkpillimängijatest moodustati kohe ka noorteansambel. Õpilasi oli kokku 43. Kääpal muusikaõpetajana töötanud Arvo Sikk sõitis Vastseliina päev varem, et ruumid soojaks kütta.

Vastseliina muusikakooli algusaastad

Esimesed aastad olid olnud edukad ning 1991. aastal vormistati Vastseliina muusikakool iseseisvaks

õppeasutuseks. Kooli avamise põhjuste hulgas nimetati Meremäe, Misso ja Vastseliina piirkondades heade muusikaliste eeldustega laste arvukust. Tegevust alustati vanades Vastseliina keskkooli ruumides ja õppima asus 58 õpilast. Arvo Sikk asus Vastseliina muusikakooli direktoriks ja juhtis kooli kindlakäeliselt kuni 2011. aastani.

Läbi aegade on Vastseliina muusikakoolis õpetanud erinevad õpetajad, kellest igaüks on lastele eluks kaasa andnud pillimänguoskuse ja muusikaarmastuse.

Kuni tänaseni

2008. aastal liiguti vanast koolimajast praegusesse Vastseliina gümnaasiumi hoonesse, et lastel oleks mugav kooliskäimist ja pillimängu ühendada. Siiski meenutatakse muusikakooli aegu vanas valges majas suure nostalgiaga hinges, kuna oli see nagu omaette muusika maailm.

Muutuvate aegade lisandub ka uusi huvitavaid pille, mida lapsed mängida soovivad. Vastseliina muusikakoolis on võimalik õppida akordionit, karmoškati, viiulit, klaverit, pop-džäss laulu, kitarri, kontrabassi, ukulelet, väikekan-nelt, vaskpuhkpile, plokkflööti ja löökpille.

Uus kümnend on algamas ja juhtimise teatepulk on üle antud Märt Metslale. Seega soovime jätkuvalt särasilmseid pillimängijaid ning edu muusikaarmastuse hoidmisel ja jagamisel Vastseliinas!

Juubelikontsert toimub 27. novembril Vastseliina rahvamajas algusega kell 18.00. Oodatud on kõik kooli vilistlased ning endised töötajad.

Artikli on Viivika Kooseri artikli põhjal kokku pannud Vastseliina muusikakooli hooletkogu esindaja Liis Tillmann ja Vastseliina muusikakooli direktor Märt Metsla

Vastseliinas toimus noorte filmifestival

8.-9. oktoobrini toimus Vastseliina noorte filmifestival. Vastseliina noortekeskus tähistas kümnendat juubelit ja seda, et Vastseliinas on noortel olnud ruumid ametlikult juba 20 aastat. Sünnipäevanädalat jäigi lõpetama noorte filmifestival.

Festivali mitmekesisest programmis osalesid põhiliselt noored Vastseliinast ja Võrumaalt. Programm algas põneva filmiga „Kratt“, mille režissööriks on Rasmus Merivoo. Filmile järgnes vestlus külalistega. Režissöör ja monteeriija kiitsid meie publikut järgmisel päeval: „Nii sügavat vestlust pole varem mujal olnud ja teie noored tundsid filmi tegemise kohta väga suurt huvi.“

Lisaks filmidele oli noortel võimalus osaleda filmitöötas, kus sai katsetada lugude väljamõtlemist, filmimist, näitlejatööd, karakterite väljamõtlemist ning kostüümide ja grimmi tegemist. Töötuba viisid läbi eriala professionaalid: Rasmus Merivoo, Kristin Kalamees, Eva Kübar ja Helen Moppel.

Noorte filmifestival Vastseliina rahvamajas. Foto: Rain Traagel

Võistlusprogrammi saadeti 19 noortefilmi. Žürii, kelle hulka kuulusid kohalikud filmimehed Rain Traagel ja Egert Kanep, andsid välja neli auhinnalist kohta. Parimaks filmiks valiti Narva noorte film „Memento Mori“, autor Ilvia Moukhamedianova. Eripreemiad said Elva noor Linda Maria Noor oma filmiga „Kodu?“, Villem Sikk ja tema grupp filmiga „Koduloits“ ja Renita ja Laura film „Õudne viga“.

Laupäevaõhtuse programmi säravaim hetk oli Sanna noorte

filmistuudio esitlus ja saime näha nende auhinnatud filmi „Väinamõise mäng“.

Loodame, et sellest filminädalavahetusest kasvab välja traditsioon ja saame noorte filme veel nautida. Vastseliina noorte filmifestivali toetas Nopri talu, Kultuurkapitali Võrumaa ekspertgrupp, Apollo kino ja Eesti Filmi Instituut.

Edina Csüllög

Vastseliina noored osalevad projektis, mis keskendub tervislikele eluviisidele ja keskkonnakaitsele

„Kliimamuutused minu taldrikul“ on Vastseliina noorte grupi algatatud ja kirjutatud solidaarsuskorpuse projekt, mis sai positiivse tagasiside. Projekti eesmärk on anda noortele teadmisi taimse ja loomse toidu mõjust keskkonnale ja kliimamuutustele ning nende enda tervisele.

Samuti on juttu nullkulust ja üldisest keskkonnahoiust. Loodame, et noored eelistavad pärast projekti lõppu rohkem taimset toitu. See on kõige olulisem tegu selleks, et tulevik oleks ilus ning loodus puhas. See tähendab, et noored oleksid ise motiveeritud aktivistid keskkonnakaitseks, kirjutaksid projekte ja viiksid tegevusi läbi selleks, et aidata loodust tõsiselt ja tõhusalt. Praegu lihtsalt pole teist valikut, meil tuleb tegutseda ja seda kiiresti, sest muidu meil ei jää mingit tulevikku alles ning kõigi noorte unistused on rikutud, loomad ja loodus surevad koos meiega. Meil on veel lootust loodust päästa!

Maailmas on palju noori, kes panustavad oma tulevikku. Sellest aga ei piisa, kõik noored peaksid andma oma panuse. Kõige suurem panus on süüa taimset toitu ja sellega säästad puid, maad, vett, toitu ning palju elusid. Taimset toitu süües panustad väga palju tuleviku heaks. Kui terve maailm sööks taimset praegu, siis oleks meie tulevik 51% vähem ohus! Inimesed peaksid seda tõsiselt võtma, muidu ootab kõiki ees

22. oktoobril toimus Vastseliina rahvamajas töötuba, mida viis läbi toitumisenõustaja Eliis Salm. Foto: Merlis Pajustik

surm. See pole mingi nali, see on tõde ja kui hoolite oma elust, siis tuleb midagi ette võtta!

Projekti „Kliimamuutused minu taldrikul“ tegevused kestavad 2021. aasta oktoobrist kuni 2022. aasta septembrini. Kavas on teha iga kuu üks vegantoidu töötuba noortele, kes on huvitatud taimsest toidust või tahavad lihtsalt oma kokaoskusi arendada efektiivsel moel ning seejuures hoida loodust ning loomi oma tegudega. Toidud on lihtsad ja maitssvad. Samuti on kavas igakuiselt teha üks toidu- ja keskkonnateemaline tegevus, kas loeng või töötuba. 22. oktoobril oli Vastseliina noortel külas koolitaja ja toitumisenõustaja Eliis Salm, kellega kohtuti Vastseliina rahvamajas.

Tulemas on ka filmiõhtud ning Youtube'is ning Spotify'is tasku-

häälingu isikutega, kes panustavad aktiivsemalt maailma paremaks muutumisele ja hoolivad noorte tulevikust. Kõik tegevused on esialgu plaanitud korraldada Vastseliina noortekeskuses, kuid edaspidi soovime ka koolides tegevusi läbi viia. Projekti toetab Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpuse agentuur Euroopa Solidaarsuskorpuse programmist.

Info koondame meie kodulehele teemataimseks.ee ning sotsiaalmeediakontodele. Kui oled huvitatud projekti meeskonnaga liitumisest ja tuleviku päästmisest või lihtsalt osalemisest, siis võta ühendust e-posti aadressil teemanumber1@gmail.com.

Emma Sofia Merlis
Vastseliina noor

Eesti puhkpillimuusika ühing tänas Väino Reppi teenete eest

9. oktoobril toimus Tallinnas Estonia kontserdisaalis Eesti puhkpillimuusika ühingu aasta-kontsert, kus tänati tehtud töö eest kauaaegseid dirigente ja puhkpilliõpetajaid. Eesti puhkpillimuusika ühingu teenetemärgi sai teiste seas ka Kungla puhkpilliorkestri pikaajaline dirigent Väino Repp. Autasustatud esinesid kontserdil enda orkestritega.

77-aastane Väino Repp on tänaseks 52 aastat juhatanud 143 aastat tegutsenud Kungla puhkpilliorkestrit. „Olen tegutsenud küllalt hulga aastaid,“ nagu ta ise ütles. Dirigent Väino Reppi sõnul pole ta orkestri juhatamist koolis õppinud, vaid omandanud kõik oskused orkestrijuhtide kursuste käigus, pillimängu isalt Vello Repilt ja keskkooliorkestris õppinud.

Kungla puhkpilliorkestrisse kuulub põhiliselt 20 liiget, lisaks mõningate mõõndustega veel viis liiget, kes suurematel üritustel taas punkti tulevad. „Orkester, kellel on vähemalt 14 liiget, on mängujõuline orkester,“ ütle Väino Repp. Orkestrijuht Väino Repp rääkis, et kui vanasti oli orkestris rohkem pensionäre, siis nüüd on orkestrijuht ise kõige vanem liige ja orkestriliikmeteks on nooremad ümbruskonna mehed, lisaks ka paar naist, nii et järelkasvu tema sõnul on.

Kungla puhkpilliorkester koos oma dirigendi Väino Repiga Eesti puhkpillimuusika ühingu aastakontserdipäeval Estonia kontserdimaja ees. Foto: Erakogu

Puhkpilliorkester Kungla traditsioonilised esinemised on Parksepa keskkooli lõpupidudel, valla üritustel, laulupeotule toomistel ja viimistel ning laulupidudel. Esinemiskutseid koroonaperioodil on Reppi sõnul küll vähem olnud, kuid vaatamata sellele on kõik korda läinud. Endiselt käiakse mängimas ka matustel. Viimati esines puhkpilliorkester nii-öelda vanas rahvamajas, endises klubihoones Parksepa rahvamaja 65. sünnipäeval. Veel on tulemas traditsiooniline mängimine Parksepa kuusel küünalde süütamise üritusel.

Oma pikaajalise tegevuse ja panusega on Väino Reppi dirigeerimisel orkester Kunglale omistatud mitmeid auhindu. Repp ise on pälvinud 2015. aastal ka Võru maakonna kõrgeima autasu – Võrumaa vapimärgi. Selle aasta oktoobris tunnustas sotsiaalministeerium tänukirjaga silmapaistvaid vanemaealisi, kes on aktiivselt panustanud kohaliku elu edendamisse ning mänginud kogukonnas positiivset rolli – nende seas oli ka Väino Repp.

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Vastseliina rahvamajal on uus kunstiline juht

Oktoobrikuu viimasel nädalal asus Vastseliina rahvamajas kunstilise juhina tööle Tiina Niitvägi-Hellamaa. Pea 20 Võrumaal Vastseliinas piirkonnas suvitanud ja viimased poolteist aastat kohapeal elanud Niitvägi-Hellamaa ütles, et järk-järgult perega Tallinnast Tartusse liikunud ja hiljuti end Võru vallas Kikkasepa tallu sisse seades on abstraktsest unistusest päriselt maal elada saanud igapäevane tõelus, mille üle tal on siiralt hea meel.

Oma eriaialt on Tiina Niitvägi-Hellamaa prantsuse filoloog, töötanud esmalt riigiametnikuna ja viimased paarkümmend aastat kooliõpetaja ja tõlkijana Tallinnas ning Tartus. Kokkupuudet kultuuritööga on tal oma sõnul olnud mitmesugust, seda alates erinevate ürituste korraldamisest koolitöö kontekstis kuni viimastel aastatel mittetulundusühingu Kikkasepa pärandkultuuri edendamise koja egiidi all läbi viidud tegevusteni. Ka on ta kokku puutunud projektikirjutamisega kultuuritöö valdkonnas, millest uues ametis võiks tema sõnul ka kasu olla.

Esimeseks ja suurimaks väljakutseks Vastseliina rahvamaja kunstilise juhina peab Tiina Niitvägi-Hellamaa kultuuri- ja ringitegevuse jätkusuutlikkuse tagamist olukorras, kus juba poolteist aastat pole võimalik plaane tehes enam milleski kindel olla. Tema sõnul on kõik pidevas

Vastseliina rahvamaja uus kunstiline juht Tiina Niitvägi-Hellamaa. Foto: Anneli Lõhmus

muutumises ja rahul võivad olla need kultuuriasutused, kellel suurte kärbetega kavandatud tegevused õnnestub ellu viia.

“Mõtteid on, ent äsja ametisse astunult olen seadnud esmaseks eesmärgiks end kurssi viia eelkäijate tehtud tööga – kohalike traditsioonide ja tavade, aga eelkõige tuttavaks saada inimestega, kes seda kultuuritööd siinkandis igapäevaselt teevad: ringijuhtide, huvijuhtide, õpetajate, linnuserahva ja paljude teistega,” rääkis Tiina Niitvägi-Hellamaa. Ta lisas: “Alles seejärel on võimalik hakata tegelema arendamisega ja esiletõstmisega. Meie suurim rahvuslik ressurss on igasuguse kahtluseta meie inimesed. Üksi ei tee suurt

midagi, aga üheskoos on võimalik väga palju ära teha.”

Vastseliina piirkonna plussidena toob Vastseliina rahvamaja uus kunstiline juht Tiina Niitvägi-Hellamaa esmalt kohe välja kohaliku ajaloo. “Vastseliina on vägev ja väekas kant, mille juured ulatuvad kultuuriloo süvakihidesse. Oluline, et siinsed inimesed seda ei unustaks ja oskaksid selle üle uhkust tunda.” Teiseks nimetab Niitvägi-Hellamaa sellest samast väekast pinnasest võrsunud loomeinimesi ja kultuuriloojaid, kelle pühendumus väärib tema sõnul tunnustamist ja esiletõstmist.

Birgit Pettai
avalike suhete spetsialist

Kultuuriga või ilma?

26. oktoobril toimus Vastseliina rahvamaja stalinistlik-uusklassitsistlikus suurepärase akustikaga saalis kultuurisündmus – Age Juurikase klaverikontsert, millel tulid ettekandmisele eesti heliloojatelt Tubina sonatiin ja sellest sadakond aastat varem komponeeritud Wagneri ja Liszti klaverimuusika. Andumusega kuulajateni vahendatud muusika sündis uuesti pianisti puudutusest ja kõik, kes olid tulnud, lahkusid rikkamana – elamuse ja hingeülenduse võrra.

Klassikaline muusika on nõudlik žanr. Muusikani jõudmine nõuab pingutust keskenduda, eriti praeguses ajas, mis on ebakindel ja heitlik ning milles iga eelnev hetk neelab juba järgmist ja kohaloluks justkui ei jäägi enam aega. Ometi pole kahtlust – nagu muusikateoses, nii ka elus ei saa pausi tähendust üle hinnata. Paus – peatumine, endasse vaatamine – on nagu sissehingamine, püsivalt üksnes välja hingata ei suuda keegi.

Klassikaline muusika on osa kultuurist. Mõistagi selle kitsamas kunstilise loomingu tähenduses. Kõrgkultuurist, kui soovite. Me räägime kultuuriloojatest ja -toojatest, inimestest, kes on vaeva näinud, et väärt esinejad jõuaksid ka kaugemale kui Tallinnasse või Tartusse. Seejuures aga unustame, et tegemist on protsessiga, millel on kaks osalist. Lisaks jagajatele on vaja ka vastuvõtjaid ja nautijaid, kes tegelikult oma olemuselt on kaasloojad, sest ilma nende kohaloluta jääks muusikaime, teatriime või mistahes esinemiskunsti ime sündimata.

Ei ole nukramat vaatepilti kui mõne üksiku pealtvaataja ees ülesastumine. Kas ei tekita sellise olukorra püsimine pikemas perspektiivis ka esinejas küsimust, milleks see kõik, mille nimel, kas tõesti ainult iseenda rõõmuks? Oleme jõudnud olukorda, kus üle kümne inimese saalis on iga vähegi tõsisemalt võetava kontserdi puhul juba hea

tulemus, seda vähemalt väikese koha, “provintsilinna” kontekstis. Iga mittetulemist koroonaga või selle piirangute süüks ajada on liiga mugav, et olla tõsi.

Siinkohal sügav kummardus kõigile neile, kes tulevad, kes tulid, kes ikka on tulnud, sest ilmselt me ei mõtle selle peale, aga iga tulemise taga on enamat kui lihtsalt elamuse otsimine. Selle taga on ka kultuuri püsimine ja jätkusuutlikkus. Päeval, mil kedagi ei tule, hakkab hääbuma ka seesinane kultuur, muutudes tasapisi üksikute äravalitute, väheste pühendunute privileegiks. Kõigi ülejäänute jaoks aga läheb kaotsi kohalolu – siin ja praegu loomise ime oma ainulaaduses ja kordumatuses, milles osalevad kõik, kes võtsid vaevaks tulla. Kahjuks liiga tihti jääb tulemine just vaevumise taha. Ah, küll mõni teine kord... Mingil hetkel ei pruugi seda teist korda enam tulla. Nii jäävadki vaid pehme tugitool ja igaõhtune teleseriaal ning järk-järguline järeleandmine mugavusele, mugandumisele, ent ka väsimusele, tüdimusele ja ükskõiksusele, mis sünnitavad rahulolematust. Inimene on unustanud, et loojakutsumus on talle kaasasündinud.

Lõpetuseks jäägu kõlama üleskutse vanavanematele, vanematele ja õpetajatele: oskus kunstist, muusikast ja teatrast rõõmu tunda, neid nautida, oma vaimul nende abil kasvada lasta ei ole midagi iseeneslikku – seda tuleb samuti õppida. Seega, kui see meie eneste jaoks on väärtus, mida hoida, siis aidakem ka noorematel põlvkondadel selleni jõuda, sellega koduneda, see omaks võtta, õppida seda väärtustama ja edasi kandma. Kultuur on suremas, elagu kultuur!

Tiina Niitvägi-Hellamaa
Vastseliina rahvamaja
kunstiline juht

Age Juurikas pärast Vastseliina rahvamajas antud klaverikontserdit. Foto: Anneli Lõhmus

2021. aasta Vana-Vastseliina raamatukogus

Lõppema hakkav aasta on loolnud keeruline ja pingeline. Raamatukogu töid ja tegemisi on mõjutanud koroonaviirus, aga valla raamatukogusid ja raamatukogude kasutajaid ka Võru vallas teostatud raamatukogude reform. Vana-Vastseliina haruraamatukogu on nüüd avatud kolmel päeval nädalas.

Kevadsuvel avasime õues lugemise nurgakese. Suvel, mil piirangud vähenesid ja algas koolivaheaeg, suurenes raamatukogu külastajate arv. Ümbruskonna lapsed on alati tublid lugejad olnud. Tore on vaadata, kui kolmeaastane noormees astub raamatukogusse, tervitab ja seab kohe sammud lemmikriiuli juurde. Ka kolmeaastased oskavad endale raamatut valida. Eriti rõõmustav on raamatukogus näha lapsi, kelle vanavanavanavanemad on samas raamatukogus lugejad olnud. See tähendab, et vähemalt viis põlvkonda on samas raamatukogus lugenud, lugemistraditsiooni ja -huvi edasikandnud. Väga meeldiv on kohtuda raamatukogus staažikate lugejatega, aga sama tore on näha, et uued elanikud leiavad tee raamatukogusse. Raamatukogu püüab kirjandust tellides arvestada lugejate lugemissoovide ja -huvidega.

Paarile viimasele aastale mõeldes ei saa rääkida suurematest üritustest, mis on piirangute tõttu ära jäänud. Suvel toimus kultuurireis Palamusele ja Alatskivi lossi. Kultuurireisi korraldamine on paarikümneaastase traditsiooniga. Suurema osalejate arvuga oli aasta esimeses pooles korraldatud looduskirjanduse teemaline viktoriin-informiin. Osavõtjad said küsimused paberil või soovi

Lapsed rõõmsalt õue lugemisnurgas lugemas. Foto: Tiiu Pihla

korral meili teel. Vastused võis otsida kirjandusest või internetist. Vastajad olid väga tublid.

Vana-Vastseliinas on varasematel aastatel olnud kohtumised, arutelud ja kooslugemised. Neid on enim toimunud oktoobrist detsembrini. Nüüd on need väiksema osavõtjate arvuga. Täiskasvanud õppija nädalal „Õpi midagi uut koos teiste täiskasvanutega“ toimus seekord kogemuste ja tarkuste vahetamise vestlusring. Näitusel olid Maalehe lisa Targu Talita numbrid, eelkõige olid väljapanekul tutvustused nutikatest lahendustest riideesemete ümbertegemisel ja kaunistamisel. Huvitav kaunistuste ja täiendustega valminud kleit oli ühel osavõtjal seljas. Veel räägiti erinevate hoidiste valmistamisest, maitsta sai osalejate omavalmistatud leedriõiesiirupit ja odrakaraskit. Igaühel on oma nipid, millega täiendatakse retsepte ja käsitööesemete valmistamist.

Oktoobri kirjandusnäituse „Enne und rahu olla tuleb tund“ oli teemaks uneeelse rahuliku tunni-

kese tähtsus hea ja kosutava une tagamisel. Stressi ärahoidmise ja elurõõmu hoidmise eesmärgil oli vaimse tervise nädala raamatuväljapanek. Soome-ugri rahvaste teemat käsitles näitus „Hõimupäevad 2021“, mille tänavuseks peateemaks oli „Põlisrahvad ja loodus“. Kõigi soome-ugri rahvaste kohta ei ole raamatukogus kirjandust. Rohkem leidub muinasjutte. Hantidest ja metsaneenetsitest kirjutab Jeremi Aipin romaanis „Jumalaema verisel lumel“. Raamatukogus on näitus „Rahvakalendri tähtpäevad oktoobris“. Traditsioonilistel raamatukogupäevadel „Kohtume raamatukogus!“ oli välja pandud Eesti ajakirjanduse arengulugu tutvustavad raamatud. Novembris toimuv Põhjamaade raamatunädal „Unistused ja igatsused Põhjas“ on pühendatud Ahvenamaale.

Raamatud ja raamatukogu ootavad lugejaid!

Tiiu Pihla
Vana-Vastseliina haruraamatukoguhoidja

Kokkuvõtte lugemisprogrammist „Raamatuga sügisesse“

Võrumaa keskraamatukogu lugemisprogramm kestis käesoleva aasta 1. aprillist 1. oktoobrini. 22. oktoobril toimunud tänuüritusel võttis pool aastat kestnud lugemishooaja kokku teenindusosakonna juhataja Tuuli Kütt. Sõna- ja muusikalise tervituse tõi Ilmar Vananurm.

50 maaeluteemalist raamatut valisid välja kojulaenutuse raamatukoguhoidjad Kätlin Konks, Triin Laatre, Ülle Kobin ja Anu Kasak. Plakatid ja lugemispassid kujundas Antti Leppik. Lugemismaratoni väljakutse võtsid vastu viie raamatukogu: Kuldre, Urvaste, Meremäe, Tsoolgo ja Võrumaa keskraamatukogu lugejad. 29 osalejat luges läbi 694 teost – umbes kolm riilulitait raamatuid. Menuki tiitli pälvis 19 laenutusega Oskar Lutsu „Suvi“. 17 inimese lugemislauale jõudsid Erik Tohvri „Sügisvalgus“ ja Maeve Harani „Farmer otsib naist“.

Kõige tublimad osalejad olid Urvaste ja Kuldre raamatukogude lugejad – Kuldres loeti 281 ja

Urvastes 254 raamatut. Helgi Asula Kuldrest, Tiiu Kaseväli ja Merike Umbleja Urvastest lugesid läbi kõik 50 programmi valikus olnud raamatut. Väga tublid olid Alise Oja 47, Agnes Agnessa Moor 43 ja Kersti Maidla 42 raamatuga. Üle 25 teose lugesid läbi Eha Mölder, Evi Konnula, Triin Kuiv, Milvi Liivamägi, Hele Verrev, Fee Tamm, Anni Mürk ja Urve Kaska.

Arvudest tähtsamad on lugemiselamused – esile tõsteti järgmisi teoseid: Vahur Afanasjev „Serafima ja Bogdan“, Tiina Rekand „Krimmi päevik“, Nasta Pino „Seal, kus rukkiväli“, Esta Aksli „Kodumurul kõndija“, Delia Owens „Kus laulavad langustid“, Robert James Waller „Madisoni maakonna sillad“, Frances Mayes „Toscana päikese all“, David Perrin „Maaloomaardi juhtumused“ jt. Anne B. Ragde „Berliini paplid“ meeldis ühele lugejale niivõrd, et tema lugemislauale jõudsid lisaks järgnevale osadele ka teised Põhjamaade romaanisarja

kuuluvad raamatud. Kord kuus loositi kõigi raamatusõprade vahel välja auhinnad. Fortuuna tahtel said tunnustuse lugejad kõigist osalevatest raamatukogudest.

Võrumaa keskraamatukogu tänab Saima Telli Kuldre ja Urvaste, Anni Lahet Meremäe ja Vaike Rätseppat Tsoolgo raamatukogust. Samuti avaldame tänu oma tublidele raamatukoguhoidjatele, kes raamatud välja valisid ja lugemispassidega toimetasid.

Loodetavasti sai täidetud lugemisprogrammi eesmärk – vaimusalved täis lugemiselamusi ja vaimutoitu.

Inga Kuljus
Võrumaa keskraamatukogu direktor

Raamatusoovitused Sõmerpalu ja Orava raamatukogudest

Kätte on jõudnud see aastaring, mil ilmad on udused ja päev väljas sombune. Hea aeg võtta kätte raamat ja tunda rõõmu soojast küünlaleegist. Raamat rõõmu toob, vaikselt rändab hing!

Sõmerpalu raamatukogu soovitab:

• Marion Pajumets „Rein Siim. Kulg“ – lugu Eesti karate-traditsiooni looja ja kunstniku Rein Siimu väekast ja tegusast elust.

• Sarjas „Otse ja Ausalt“ ilmunud Andres Sõber „Treener“ – saame teada, mis mees on Andres Sõber tegelikult.

• Kertu Bramanisi „Kerge-raske-kivi“ viib lugeja reisile maailma äärel. See on soe ja lustakas lugu kohtumistest tundmatute paikadega.

• Lenno Vaitovski „Minu Riia“ tutvustab lõunanaabrite pealinna põnevaid paiku, kuhu tavaliselt ei satuta.

• Epp Petrone „Meie taluelu“ on üles ehitatud kirjavahetusena metsa taga elava memmega ja aitab alles hoida lihtsaid tarkusi, mida elu on õpetanud.

• Olavi Ruitlase romaani „Vee peal“ on lugejad uuesti avastanud tänu filmile, mis kandideerib võõrkeelse filmi Oscarile.

Orava raamatukogu soovitab:

• Bridgertonide saaga esimene raamat – Julia Quinni ajalooline romaan „Kokkumäng“;

• **“Minu”- sarja raamat:**
• Mare Mätas “Minu Kihnu”.

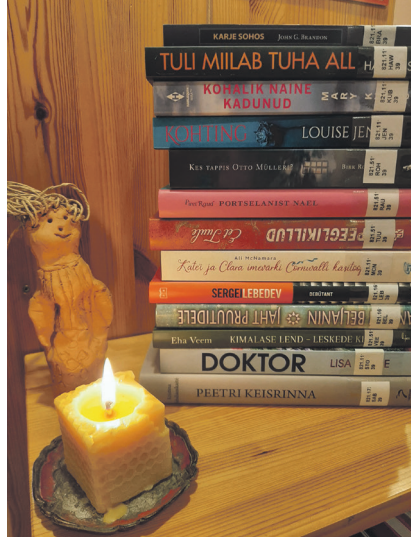
Täiskasvanutele:
• Olav Osolin “Kus lendab part”;
• Eet Tuule “Peeglikillud”;
• Steena Holmes “Emma leidmine”;
• Piret Raud “Portselanist nael”.

Kokaraamat:
• Angelika Kang ja Lia Virkus “Õunakoogid”.

Elulooraamatud:
• Pavel Goldbach “Mister Navalnoi”;
• Ivo Parbus “Tee nalja, Normann!”.

Noortele:
• Leelo Tungal “Neitsi Maarja neli päeva”.

Lastele:
• Astrid Lindgren, Ilon Wikland “Vaata, Madlike, lund sajab!”;
• Briony May Smith “Margareti üksisarvik”.

Lugemissoovitusi hingedeajaks.
Foto ja sissejuhatav tekst: Ülle Ermel

Võru noortekeskus korraldas taas noortekonverentsi

24. septembril toimus Kandles taaskordselt noortekonverents Paragrahv. Selle ürituse eesmärgiks oli tõsta noorte teadlikkust erinevatel teemadel: huligaansused, narkomaania, enesehävitage, kiusamine, tänavaelu, vägivald, uus algus jne. Erinevaid lugusid rääkisid just need inimesed, kes on selle kõik läbi teinud ja soovisid jagada oma õpetlikku lugu noortele. Antud teemad kõnetavad paljusid noori, aga eesmärgiks oli jõuda just nende noorteni, keda teema puudutab vähemal või suuremal määral.

Selle aasta konverentsil panime suurt rõhku sellele, et noored julgeksid abi paluda ning oskaksid märgata abivajajat. Õpetlikest lugudest ja spetsialistide õpetussõnadest sai kindlasti igaüks enda jaoks midagi väärtuslikku.

Konverentsi alustas imeline Võru Kreutzwaldi kooli neljanda klassi õpilane Meribel Kaaver, keda saatis klaveril Jane Reiljan. Lootuse

laul tõi osalejatele helguse hinge ning päevajuhid Toomas Sarapuu ja Johannes Peetsalu alustasid päevakavaga, kutsudes lavale väga kurbi ja mõtlemapanevaid kogemuste jagajaid.

Kuna päev oli pikk ja täis tõsiseid teemasid, siis kindlasti hoidis meeleolu üleval ansambel 5miinust, kes esitas oma parimaid lugusid. Lisaks rääkisid bändiliikmed noortele enda tegemistest ja mõtetest.

Paragrahvi meeskond tänab kõiki, kes panustasid ürituse toimumisse ning korraldamisse.

Võru noortekeskuse meeskond

KIRIKUTE TEATED

EELK Pindi koguduse teated

14. novembril valvamispuhapäev, kirikuaasta eelviimane pühapäev

kell 10.00 armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus

21. novembril igavikupühapäev, kuningas Kristuse püha

kell 10.00 armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus

28. novembril adventiaja esimene pühapäev, kirikuaasta algus

kell 10.00 armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus

kell 11.00 pastoraadis esimese adventi kontsert, esinevad Andres Lend tšellol ja Allan Jakobi akordionil

5. detsembril adventiaja teine pühapäev

kell 10.00 armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus

12. detsembril adventiaja kolmas pühapäev

kell 10.00 armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus

19. detsembril adventiaja neljas pühapäev

kell 10.00 armulauaga jumalateenistus Pindi kirikus

Täpsem info: EELK Pindi koguduse õpetaja Argo Olesk e-posti aadressil pindi@eelk.ee või tel 503 0676.

EELK Vastseliina Katariina koguduse teated

14. novembril valvamispuhapäev, kirikuaasta eelviimane pühapäev

kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus

kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Orava kultuurimajas

21. novembril igavikupühapäev, kuningas Kristuse püha

kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus

kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Misso kirikus

28. novembril adventiaja esimene pühapäev, kirikuaasta algus

kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus

kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Orava kultuurimajas

5. detsembril adventiaja teine pühapäev

kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus

kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Misso kirikus

12. detsembril adventiaja kolmas pühapäev

kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus

kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Orava kultuurimajas

19. detsembril adventiaja neljas pühapäev

kell 12.00 armulauaga jumalateenistus Vastseliina kirikus

kell 14.00 armulauaga jumalateenistus Misso kirikus

Täpsem info: koguduse hooldajaõpetaja Argo Olesk tel 503 0676 või e-posti aadressil vastseliina@eelk.ee.

EELK Urvaste koguduse teated

14. novembril valvamispuhapäev

kell 11.00 jumalateenistus Urvaste kirikus

kell 14.00 jumalateenistus Heimtali kirikus

17. novembril

kell 12.00 Urvaste koguduse lugu Kuldres Ene juures

21. novembril igavikupühapäev

kell 11.00 jumalateenistus Urvaste kirikus, pärast kirikus infotund

kell 16.00 jumalateenistus Antsla palvemajas

28. novembril adventiaja esimene pühapäev

kell 11.00 jumalateenistus Urvaste kirikus

kell 14.00 adventikontsert Urvaste pastoraadis, esinevad Andreas Lend tšellol ja Allan Jakobi akordionil

5. detsembril adventiaja teine pühapäev

kell 11.00 jumalateenistus Urvaste kirikus

kell 16.00 jumalateenistus Antsla palvemajas

12. detsembril adventiaja kolmas pühapäev

kell 11.00 jumalateenistus Urvaste kirikus

kell 14.00 jumalateenistus Heimtali kirikus

19. detsembril adventiaja neljas pühapäev

kell 11.00 jumalateenistus Urvaste kirikus

kell 16.00 jumalateenistus Antsla palvemajas

Koguduse bussiga saab igal pühapäeval kell 9.30 Antslast Urvaste kirikusse. Muudest kohtadest tulla soovijatel palume helistada tel 511 8271.

Täpsem info: EELK Urvaste koguduse õpetaja Üllar Salumets e-posti aadressil ullar.salumets@eelk.ee või tel 511 8271. Heimtali kirikuvanem Vaido Ermel tel 5340 0431.

Avaldame kaastunnet oktoobris

lahkunute lähedastele!

Eha Neemre
15.05.1930–01.10.2021

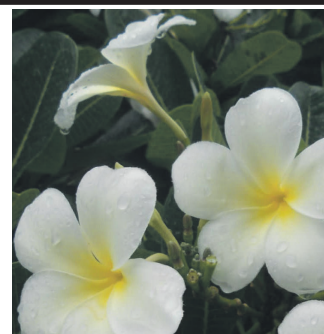
Vladimir Hvedontsev
01.01.1944–11.10.2021

Ljubov Lehtla
20.04.1931–02.10.2021

Antonina Punt
05.03.1941–11.10.2021

Vassili Šapurko
19.10.1961–03.10.2021

Aivar Kindsigo
13.03.1957–12.10.2021

Kaubo Varik
15.10.1939–04.10.2021

Tiit Viil
26.01.1952–17.10.2021

Eve Kelp
22.12.1936–25.10.2021

Ljudmila Anisovets
05.09.1966–25.10.2021

Raissa Seim
06.07.1932–06.10.2021

Roza Baženova
22.09.1931–17.10.2021

Olga Nurmetal
01.03.1928–26.10.2021

Alli Lõhmus
02.05.1932–07.10.2021

Paul Liinamägi
08.11.1950–19.10.2021

Linda Valt
12.07.1945–28.10.2021

Ülo Saar
03.04.1937–09.10.2021

Milvi Jõe
31.03.1947–20.10.2021

Ants Kipasto
25.02.1940–30.10.2021

Heli Pufal
13.02.1951–10.10.2021

Viktor Jaakson
06.11.1927–21.10.2021

Aigar Sonne
24.11.1959–30.09.2021

**Soovime õnne, tugevat tervist,
rahu ja rõõmu novembrikuu
eakatele sünnipäevalastele!**

70
AIVE MÖTTUS
HEINO ALLAS
PILVI KONTS
HELGI EESPERE
MILVI PALOOTS
KAJA RANNAMÄGI
KAJA TARV
MART KÄSIK
TAIVO LEIS
ROLAND KOHTLA
HELI ANIOTT

80
EVA VAASK
LIIVI ILUMETS
ESTER KLAAS
MART AASA
EILI LEHES
ELLEN HALJEND
HELGI SONNE
ÕIE LEIS

91
LINDA ONNO
GUSTAV KÕITS
SIIRA KAUR

92
NEIDI VINK
EVI LEPPMETS

75
ERICH KARDSEPP
MART JUHKAM
AADA LEHES
MARIA KIRSEL
VELLO VÄRS
HEINI PAULUS
KLARA KRONBERG

85
HELI KIVISTE
AILI VOLKOVA

90
LAINE UIBO
HELVI TOOTS
EVI ULPUS

93
ÕIE-ERIKA PALLAV

97
HILDA INGVER

Kui Te ei soovi oma nime õnnitluste rubriigis näha, siis kontakteeruge registripidajaga tel 782 1576.

Oktoobris registreeriti Võru vallas 7 sündi

2 tüdrukut

**ELIISABET,
CAROLY**

5 poissi

**MIRKO,
AXEL,
MATI,
FRANZ,
REMY**

Palju õnne vastsetele vallakodanikele!

PANE ÕLG ALLA!

Aita hoida elu avatuna –
vaktsineeri **KOROONA VASTU** kohe!

Vaata vaksineeri.ee või helista 1247

VANA PILT JUTUSTAB: Missioonitundega koolijuhataja Linnamäelt

Käesoleva aasta augustis toimus Linnamäel kohaliku kooli vilistlaste järjekordne kokkutulek. Alati on nendel kogunemistel meenu-
tatud ka kauaaegset koolijuhatajat August Paklerit (hilisema nimega Reinumägi). Tema uuris omal ajal kooli ajalugu ja pani kirja Linnamäe kooli kroonika.

August Pakler (1887-1944) sündis Uhtjärve ääres Urvaste külas Pätisimäe talus paljulapselises peres. Peale külakooli täiendas ta end hariduse alal sedavõrd, et kui 1918. aasta keerulistel aegadel otsiti Linnamäele kooliõpetajat, sai selleks August Pakler. Linnamäele jäigi ta koolitööle kuni surmani.

Oma koolmeistri elu algusest kirjutab ta kroonikas (kirjaviis muutmata): „1919 aasta sügisest peale algab uus ajajärk Eesti koolis. Suvel korraldatud 10 nädalistel suvekursustel anti esimesed tarvilisemad näpunäited ja juhtnöörid tööks oma Eesti koolis. Vaimustus oli suur, kui lõppesid esimesed suvekursused! Armastusega ja suure huviga asusime tööle!“

Linnamäe neljaklassiline kool töötas tollal kahe klassikomplektiga. Teiseks õpetajaks oli Klementine Vaher. Kooli kroonikast saab lugeda, kuidas järk-järgult muutus põhjalikult koolikorraldus,

kuidas noore riigi hariduselus lisandusid iga aastaga mitmesugused muudatused ja kuidas koolijuhataja Pakler järgitult oli pühendunud hariduselu paremaks muutmiseks Linnamäel. Mitmel korral pole ta pidanud paljaks oma isiklikke sääste kooli heaks mängu panna. 1928. aastal seab koolijuhataja Pakler oma kulul ülesse neljalambilise vastuvõtja, et kool „saaks kuulda ja näha viimase aja teaduse ja tehnika imet – raadiot“. Mõned aastad hiljem kirjutab ta aga kooli kroonikasse: „Teostub kooliaia asutamine: aia jaoks kavatsatud maa-ala piiratakse püstaiaga. Materjali selleks muretses vallavalitsus valla metsast, kuna töötasu ohverdas koolijuhataja omast palgast.“

1934. aastal abiellub juba keskeas koolijuhataja endast paarkümmend aastat noorema Võru neiu Hilda Gensebergiga. Paar aastat hiljem kirjutab August kroonikas: „Aetuna tahtest olla eestlane, muutsime koos teise õpetajaga oma võõrapärased nimed: nii sai pr Klementine Märdimäe (sünd Vaher) endale ristinimeks „Mai“ ja mina koos abikaasaga perekonnanimeks „Reinumägi“.

Peagi sünnib perre esimene laps – tütar Ene. Neli aastat hiljem sünnib lisaks poeg Mati, kuid

Perekond Reinumägi: August, Hilda ja väike Ene. Foto: Erakogu

selleks ajaks on Augusti tervis järsult halvenenud ja paar aastat hiljem ta sureb.

Tütar Ene jätkab isa kutset ja töötab kogu elu pedagoogina Võrus. Poeg Mati aga võtab

tagasi isa endise perenime ja on võrukatele tuntud suurepärase fotograafina.

Mälestus jäägitu missioonitundega Linnamäe hariduslule pühendunud August Reinumäest püsib aga

Linnamäe kooli vilistlaste seas endiselt elus.

Ago Ruus
rubriigi toimetaja
agoruus@gmail.com
505 6691

VIGURIGA ÕHTUSÖÖK

KOHTADE ARV PIIRATUD!

Õhtu on täis üllatusi. Tulge kõik. Tuleb ägedat õhtut!

ALGUS: 12. NOVEMBER 19.00
PARKSEPA KESKKOOL

PILET: 19.90 € | VANUS: 16+

REGISTREERI:

LISAINFO:
521 4846 (Kaisa Niilo)
parkseparahvamaja@voruvald.ee

N. Gogol / I. Ulst

VAISEVÕTT

Lasva Rahvamajas
14. novembril kl 14.00

Lavastaja: INGRID ULST. Laval: ALLE-SAIJA TEATRISTUUDIO: LIIVIA VAAS, ARGO PEETMAA
GUNNAR VASEMÄGI, DORIS PAVLOV, MEELIS VAHTRAMÄE, HENNU KRUKOV
AIVO KIKERMAN, HELIN VILL, IMBI PALLO, MERIKE TORM, INGRID ULST

Pilet 5 EUR

PROFESSOR SAI VÄRSKE ÕHU MÜRGITUSE

PROFESSORI / SULEVI KAKSIKROLLIS OTT SEPP
TEISTES OSADES JUSS HAASMA / IVO REINOK
MARIKA KOROLEV
INGA LUNGE
KALLE SEPP
INDREK TAALMAA
AUTOR JA LAVASTAJA GERDA KORDEMETS
KUNSTNIK KRETE TARKMEES
MUSIKAALNE KUUNDAJA TOOMAS LUNGE
VALGUSKUNSTNIK DENIS BRETSKO
LIIKUMISJUHT STASYS BRILIS

ESITENDUS 9. VEEBRIIL 2021 VANEMUISE TEATRIS

VASTSELIINA RAHVAMAJAS
7. DETSEMBRIL KELL 19.00

pilet 22 € /sooduspilet 20 €
piletid müügis rahvamajas, Piletilevis ja Piletimaailmas

VANA BASKINI TEATER

Võru Vallavalitsusest: vallamaja asub aadressil Võrumõisa tee 4a, 65605 Võru linn. Üldtelefon: 785 1242. E-post: vald@voruvald.ee. Koduleht: www.voruvald.ee.
Võru Valla Teatajat koostab, toimetab ja küljendab Võru vallavalitsuse avalike suhete spetsialist Birgit Pettai, tel 5309 9116.
Leht ilmub 11 korda aastas, igal kuul, välja arvatud juulis. Järgmine leht saabub postkasti detsembrikuus.
Artikleid järgmisesse lehte ootame 3. detsembriks e-posti aadressile birgit@voruvald.ee.
Tiraaž: 4200 eksemplari. Trükk: Printall AS, Tallinn.
Kohaletoimetamine: Omniva.
Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada!
Uudistega püsivalt kursis olemiseks jälgi meid:
 @voruvald Võru vald

OTSIME MARKKUST

Palume garaažide omanikel
meile helistada ja avada
oma garaažiboks Võrus:
* ROOSIS
* VÕRUKIVIS

PALUN HELISTAGE +372 6616 776 (24/7)
SIHTASUTUS KADUNUD